

Utoqqaat pillugit oqaaseqartartup, Tasiilaq - Nuuk taakkualu nunaqarfittaanut utoqqaat atugaat pillugit angalanermini nalunaarusiaa

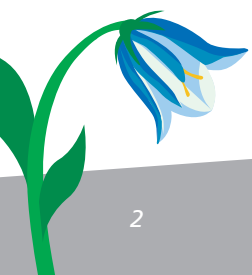
Saqqummersitsisoq: Utoqqaat pillugit oqaaseqartartoq – Josefip aqqutaa 749, 3921 Narsaq,
Kalaallit Nunaat – www.utoqqaat.gl

Saqqummerfia: April 2026

Allattoq: Utoqqaat pillugit oqaaseqartartoq Kiista P. Isaksen

Nutserisoq: Maria Lyberth Jensen, arcticlingua

Assit: Utoqqaat pillugit oqaaseqartartoq

Siulequt

Piffissami 3 – 12.september 2025 Utoqqaat oqaaseqartartuatut, Tasiilamut, Nuummumut taakkualu nunaqarfittaannut paasisassarsiorlunga angalanini naapissimasanni, utoqqaat – sullissisut - qanigisaasut allallu, eqqartugaat, oqariartuutaat, uparuataat oqaluuserisaallu pingaarnersiorlugit naatsulialarlugit uani atuarneqarsinnaapput. Nalunaarusiami Utoqqaat pillugit oqaaseqartartoq kingorna naalisarneqarpoq UPO, Kommuneqarfik Sermersooq KS-mik. Nalunaarusiap kalaallissut allanneqarnera atuuttuuvoq.

1.december 2023 aallarnerfigalugu UPO atuutlerninniit, ulloq manna tikillugu maluginiarpara, Kalaallit nunatta kangianiit, utoqqarnit aammalu kiffartuussiviinit allaniit utoqqarnut sammitinneqartuni, nunatta kitaanut sanilliullugu saaffiginnittoqanngisaannarnera, aammalu Oqaaseqartartut siulerisarsimasakka al-lattugaataanni nalunaarusiarisartagaannilu sammineqartarsimannginnerat. Tamanna apeqqutininik pilersitsivoq. Imaassimasinnaasoq, Nunatta kangiani utoqqaat atukkaminnik naammagisimaarinnittuusut, imaluunniit imaassinnaasoq, pisinnaatitaaffimminnik paasisitsiniaaffigineqartannginnerminnik peqquteqarsimasinnaasoq.

Tamanna pillugu aalajangerpunga Tasiilamut nunaqarfittaannullu, utoqqaat atugarisaat tamakkiisuunngikaluartumik paasisassarsiorfiginiarlugit.

Tasiilameereernerma kingorna, Inuit innarluutillit pillugit Oqaaseqartarfiup – Tilioq, isumasioqatigiisitsinisaa sioqqullugu, Nuummiinnera iluatsillugu assingusumik utoqqarnik innutaasunillu naapitsinissara aamma ingerlallugu.

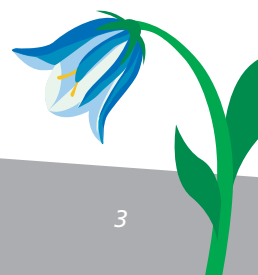
Angalanissara sioqqullugu KS angalanissanut ilimasaarummik apeqqutitalinnik natsivigaara akiumaartarneqartumik. Piareersaatit naammassineqarmata naapikkusutakka apeqqutigiumaakkannik siumut nassitsiortorfigalugit.

Angalaneq naggaserlugu, KS-mi sulisut marluk, fagchef aamma angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarnermut immikkoortortami aqutsisoq, Tasiilami kiisalu Nuummi utoqqaat innuttaasullu oqariartuutaannik, taakkua suliaasaqarfigisaannut attuumassuteqartunik qulequtanik anngussivigaakka.

UPO-tut pingaartittaraara, innuttaasunut tamanut ammasumik saqqummiisarnissara oqallititsinissaralu, utoqqaat atugarisaasa pissutsit pillugit oqariartuutigineqartut qanoq ittuunerannik ersersinneqartarnissaat. Taamaammat utoqqaat inooqataaneranni atugassarititat pitsannguuteqarnissaat anguniarlugu, suliniutissatut kajumissaarutikka akisussaasunik iliuuseqarfigineqarlutik aallunneqarumaartut neriutigigakkit. Susassaqarfiit allat peqqinnissaqarfik, KNI, il.il angalaninni naammattuukkakka pillugit, uuminnga nalunaarummik nassitsivigineqarnissaat siunertarivara.

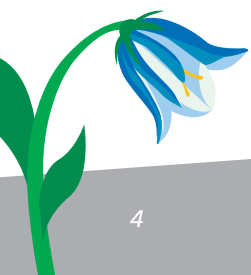
Tasiilami – Nuummi taakualu nunaqarfiini utoqqaat, sulisut, innuttaasut ikiuuttut, allallu akisussaasuusut taamaasa tikilluaqqusilluarnerannik qutsavigalugit, ajunnginnerpaamik siunissami kissaappakka.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Kiista P. Isaksen

Imai

Inatsit - nipangiussisussaatitaaneq.....	5
Tasiilami peqqissaavik	5
Pisortat ingerlatsivii – utoqqalinersiat - utoqqaat illuinut inissamik utaqqisut - utoqqarnut sammisassaqaqtitsisarneq.....	6
Tasiilap katersortarfiani, innuttaasunut tamanut ammasumik saqqummiineq, paasissutissiineq, oqallititsineq.....	8
Digitalit atorlugit Nunaqarfiit Isortoq, Kulusuk, Tiniteqilaaq, Kuummiut, Sermiligaarlu utoqqartaasa ataatsimeeqatigineri, oqariatuutaallu	10
Tasiilami angerlarsimaffimmi ikiorteqartinneqartunut pulaarnikka	11
Tasiilami Utoqqaat illuata pulaarnera – oqaloqatigiinnerit – najugaqartut qanigisaanik oqaloqatiginninnerit.....	12
Digitalit atorlugit Nunaqarfiit Arsuk, Qeqertarsuatsiaat, Kapisillit utoqqartaasa ataatsimeeqatigineri, oqariatuutaallu	16
Nuup katersortarfiani innuttaasunut tamanut ammasumik saqqummiineq, paasissutissiineq, oqallititsineq.....	17
Ippiarsummi utoqqarnut najugaqartunut, namminerisamik najugalinnut sammisassaqaqtitsivimmi atuisunut, utoqqaat siunnersuisoqatigiivi naapinneqarnerat	20
Nuummi angerlarsimaffimmi ikiorteqartinneqartunut pulaarnikka	23
Utoqqaat peqatigiiffiat - Nuuk	24

Inatsit - nipangiussisussaataaneq

Inatsisartut inatsisaat nr. 37 28.november 2019-meersaq § 4 aamma § 8 naapertorlugit, malugeqqussavara, Tasiilami - Nuummi nunaqarfittaani angalaninni oqaloqatigisimasannit oqariartuutiginartut aallaave-qarmata. Nipangiussisussaataaneq naapertorlugu oqariartuutaasut, innuttaasunit, utoqqarnit, utoqqaat il-luani najugaqartunit, qanigisaasunit, sulisunit, kinaassusai ilisarnarunnaarsarlugit allaaserisaapput.

Tasiilami peqqissaavik

Tasiilami peqqissaavimmi sulisunik naapitsinissannik kissaateqarnera peqquteqarpoq, pingaartumik inuiaqa-tigiit ukiuisa aggulunneqartarnerisa takutimassuk, ukiuni tullinnguuttuni utoqqaat amerliartuinnartussaa-nerannik, kinguaariillu nikikkiartornerat ilutigalugu sulisinnaasut ikiliartortussaanerannik, utoqqaallu inuu-neqqortusiartornerannik siulittuuteqarneq.

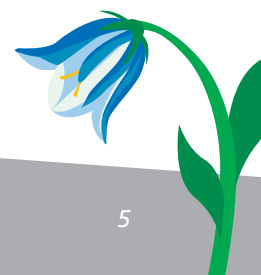
Angallannikkut kinguaattoormik peqquteqartumik, aammalu pingaarutilimmik allamik pisassaqaarlunga ulluliussaagaluartut angumersiffiginnaannginnakkit, angalaneq naammassereersaq, digitalitigut naapin-nissamik periarfisseeqqikkaluarpunga qisuariarfigineqanngitsumik. Qulequtat samminiakkallu pingaarute-qarmata, piviusunngortinneqannginnera ugornartuutippara. Ilaatigut makkua paasisaqarfigerusukkaluar-pakka. Peqqissaavik malitassaqaarnersaq qanoq akulikitsigisumik – akuttutigisumik utoqqaat illuanni naju-galinnut, peqqissaavimmiit aggerluni peqqissusaanik misissuiartortoqartarnersaq, aammalu utoqqaat illuani najugaqartunut sullissinermi pitsannguutissanik tikkuagaqarsinnaagaluarnerisut. Tassunga atatillugu, Nunat-ta nakorsaaneqarfia paasiniaaffigaara, sumiiffinni peqqissaaviit pisussaaffeqarnerisut, utoqqaat paaqqinnif-fiini najugaqartut peqqissusaannik misissuiartortarnissamik inatsisitigut pisussaaffeqartoqarnerisat? Taman-na inatsisitigut piumasaqaataanngitsaq paasivara. Nakorsaaneqarfiup nalunaarutigaa angalatillutik, Kom-munini Peqqissaaviillu akunneranni, utoqqaat paaqqinniffiini najugaqartut peqqissusiisa misissorneqartar-nissaannik isumaqatigiissortoqarsimanngikkaangat inassutigisaritsik tamassuma isumannaarneqarnissaa. Nunaqarfinni utoqqaat eqqarsaatigalugit, ornigullutik peqqissusaannik misissuiartortarnerisut ilanngullugu paaserusussimagaluarlugu.

Tasiilap illoqarfittaani utoqqaat angerlarsimaffimminni najugaqartut, pingaartumik immikkut pisariaqartit-sisut, peqqissaasumik malinnaaffigineqarlutik alakkarneqartarnerisut, aammalu pitsaliunermik peqqinnissa-qarfiup tungaaniit sulianik ingerlataqartoqartarnerisat?

Utoqqaat amerliartormata ukioqqortusiartormatalu tamanna malussarfigineqarnerisat, soorluttaaq puigor-tunngornermik pasitsassisarnerit annertusiartornerisut, kiisallu puigortunngortutut pasitsaaffigineqartunut qulaajaaffigineqarnissaanik neqerooruteqartarnerisat ilanngullugit paasisaqarfigerusussimagaluarlugit.

Peqqissaavik KS akunnerminni Tasiilap illoqarfittaani nunaqarfittaani, utoqqaat tungaanut sunik suleqati-giissuteqarnerisut, suut iluatsippat suut iluatsinngillat, suullu allat suliniarfigineqartariaqartunik pitsanngu-u-taasinnaasunik eqqarsaatersuuteqartoqarnerisat paasisaqarfigerusussimagaluarlugit.

Paasisassarsiorlunga angalanera naammassereersaq, uuma nalunaarusiap suliarineqarnerani, Tasiilami peq-qissaavianit UPO allakkanik ikioqqulluni nalorninartumut killiffimmik qulequtserlugu saaffiginissuteqar-poq. Saaffiginnissummi allaaserineqarpoq siusinaartumik pensionisialik eqqarsartaatsimigut innarluutilik pi-sussinnaanngitsaq, KS-ip Tasiilap peqqissaavianut nuutissimasaa, ukiunilu arlalinni peqqissaavimmi paaqqu-tarineqartoq, utoqqaat illuannut nuutinneqarnissaanut kingulliunneqartuuartoq, utoqqaat illuaniit inissa-mik neqeroorutissaqartitsinnginnerminik nalunaarutiginnittoqarsimanera pillugu.

Erseqqissaassut aamma Oqaaseqaat:

Inatsisartut peqqussutaat nr.1.marts 1999-meersoq utoqqaat paaqqinniffii pillugit, nalunaarneqarpoq qaqugukkut utoqqaat utoqqalinersiaqarsinnaatitaanermut ukiut killissaritit tikinneqarsimasuni, nammineq angerlarsimaffigisaminni nammineersinnaajunaarnerminni utoqqaat paaqqutarinniffiinit inissamik neqeroorfigineqartarnersut, soorlu tamanna aamma KS kiffartuussinermini utoqqaat paaqqinniffii pillugit suliassap aallaaserineqarnerani erseqqissarneqarnikuusoq.

Taassuma saniatigut Nunatta nakorsaaneqarfia akissutaa naapertorlugu uggnartuuttippara, Utoqqaat paaqqinniffiini najugaqartut peqqissusiisa misissorneqartarnissaannik inatsisitigut aalajangersakkanik soqannginnera paasillugu.

Peqqissaavimmut suliniutaasinnaasutut kajumissaarutit

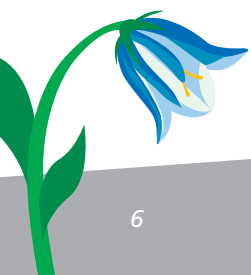
- *KS aamma Tasiilami peqqissaavik akunnerminni, Utoqqarnut paaqqinniffiinit qaqugukkut inissamik neqerooruteqartoqartarnersoq Inatsisit naapertorlugu paaseqatigiiffigissagaat.*
- *Peqqissaaviup suliniutigissagaa, pingaartumik utoqqaat illuani najugaqartut puigortunngortutut pasitsaaffigineqarsimasut puigortunngorsimaneranik qulaajaaffigineqarnissaat, puigortunngorne-risa killiffii eqqarsaatigalugit allatuulli inooqataanikkut pitsaanerpaamik sullinneqarnikkut isumas-sorneqarnikkullu atugassaqartinneqarnissaat siunertaralugu.*
- *Nakorsaaneqarfiup isumaqatigiissiortarnissamik innersuussutiginnittarnera naapertorlugu utoq-qaat illuanik isumaqatigiissusiortoqassasoq.*
- *Peqqissaaviup suliniutigissagaa imaluunnit KS peqatigiillutik, peqqissaasumik ilinniagalimmik utoq-qarnut sammitinneqartunik, Tasiilap illoqarfittaani nunaqarfittaani atorfinitsitsinissaq eqqarsaati-gillaqqullugu, taamaaliornikkut utoqqaat sumiiffinni peqqissusaa malinnaaffigineqarlutik pisaria-qartitaat aamma piginnaanngorsaqqiinikkut nammineersinnaanerisa pisinnaasaasalu attatiinnar-niarnissaat siunertaralugu.*

Pisortat ingerlatsivii – utoqqalinersiat - utoqqaat illuinut inissamik utaqqisut - utoqqarnut sammisassaqartitsisarneq.

Angallannikkut kinguaattoornermik peqquteqartumik, atorfillit naapinnissaagaluat pinngitsoorpoq. Anga-laneq naammassereersoq, nutaamik digitalit atorlugit isumaqatigiissuteqarfigereeraluarlugit, nassuiaatita-qartinneqanngitsumik pinngitsoortinneqarpoq. Qulequtat samminiakkallu pingaaruteqarmata, piviusun-ngortinneqannginnera uggnartuuttippara. Ilaatigut makkua paasisaqarfigerusukkaluarpakka.

Angalaninni naammattuukkakka, apeqqutinik nutaanik pilersitsisut, naapinnissaq sioqqullugu tunniussat qi-suariarfigineqanngillat. Nalunaarusiap suliarinerani UPO nalunaarummik tigusaqarpoq, sunngiffimi sammi-sassaqaqartitsisarnermi sulisumit ilisimatitsissutigineqarmat, Tasiilap illoqarfittaani sungiusarfimmik 1.oktober 2025 pilersisoqartoq, tassungalu atatillugu innuttaasut kikkulluunniit, kiffartuussiviillu allat aggersarneqar-simasut, atortut qanoq atorineqartarnissaanut ilitersuussutitalimmik paasisitsiniaanermik ilaqartumik. Utoq-qaat illuat aamma aggersarneqarsimasooq taannalu qisuariarsimangitsoq. Taamaalinerani ilisimavara, 1.ok-tober 2025 nunarsuaq tamakkerlugu utoqqarnut ulloritinneqartoq pillugu, Tasiilami utoqqarnut aaqqissuus-sisoqarniartoq.

Angalanissara sioqqullugu ilisimakannerpara Tasiilami utoqqaat peqatigiiffiat unittooqqasoq. Tamassuma soqutiginarsarneqarnissaa qanorlu KS tungaaniit suliniarfigineqarsinnaanersoq apeqqutinni ilaagaluarpooq, soorluttaaq utoqqarnut sammisassaqaqartitsivik sapaatip akunneranut ataasiaannarluni ammatinneqar-tartussatut. KS sammisassaqaqartitsivinnut suliassaqaarfiup aallaaserisaani sooq taama allaqqasoqar-nersooq, Paamiut – Nuullu allatut aaqqiivigineqartut, assigiinngitsigineq sumik peqquteqarnersoq.

Tasiilami innuttaasunik naapitsininni paasivara, utoqqarnut sammisassaqaartitsivik ukiut arlerlugit atorun-naarsinneqarnerata kingorna, allamik neqerooruteqartoqarsimanngisaannartoq.

Inatsisartut inatsisaat nr.15 6.juni 2016-meersoq, Timersorneq timigissarnerlu pillugu ilaatigut ima aalaja-ngersagaqarpoq:

”§ 8. Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsi timersornermi kattuffiit suleqatigalugit timersorneq timi-gissarnerlu nunami tamarmi kikkunnut tamanut ammanera qulakkiissavaat, tassunga ilanngullugit immikkut pisariaqaartitsisunut siunnerfeqaartumik suliniutit tapersornerisigut aamma peqataanissamut aningaasaqar-nikkut aporfiusut annikillisinneqarnissaannut suliniuteqarnikkut.

Imm.2. Uku immikkut isiginiarneqarlutillu salliutinneqassapput:

1) Meeqqat inuusuttullu, 2) Utoqqaat, 3) Inuit timikkut susinnaanermikkut akornuteqartut, 4) Inuit immik-kut atugarliuutillit.

Imm.3. Timersornerup timigissarnerullu tamanut ammaasuunera maleruagassanik Naalakkersuisut aalaja-ngersaasinnaapput, tassunga ilanngullugit immikkut pisisariaqaartitsisunut siunnerfeqaartumik immikkut suliniutit pillugit aamma aningaasaqarnikkut aporfiusinnaasut annikillisinneqarnissaannut suliniuteqarnerit pillugit.”

Imm. 2) utoqqaat pillugit ukua oqaasertaliunneqarput:

”Utoqqaat immikkut isiginiarneqartussatut ilanngunneqarput, tassa utoqqarnut timersorneq timigissarner-lu taakku peqqinnissakkut inissisimanerannut pingaaruteqarmat, peqatigisaanillu timersornerup ingerlan-neqarnerata kingunerisaanik ataatsimoorneq katerisimaarnerlu nuannaartitsinermik taakkununga misigi-saqartitsisinnaammat ”.

KS nittartagaani utoqqarnut politikkiani qulequtarineqarpoq ”Ataqatigiisumik eqeersimaartumillu inuu-neq” ilaatigut ima anguniakkani oqaaseqatigiinnik tigulaariffigisami allaqqasoqarpoq: ”

... utoqqaat timikkut inuillu akornanni eqeersimaartuunissaannik ikiorneqarnissaat pingaaruteqartoq”.

KS nittartagaani aamma atuarneqarsinnaavoq, sumiiffinni tamani Timersornikkut siunnersuisoqatigiinnik peqassasoq. Tamanna Tasiilami nunaqarfittaanullu atuutsinneqarnerisigut ilanngullugu apeqqutigigaluarpara qisuariarfigineqanngitsumik.

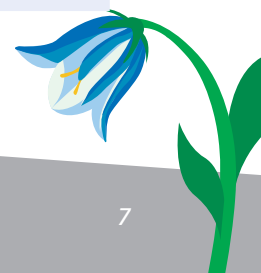
Tasiilami inuttaasunik ataatsimeeqatiserinninninni, oqariartuutigineqarpoq Tasiilami Timersortarfiup utoq-qarnut sammitinneqartuni atorneqartarnera atorunnaarsinneqarnikuusoq aammalu maqaasineqartoq. Ta-manna aamma apeqqutigisama ilagigaluarpaat qisuariarfigineqanngitsorlu. Tamanna uggornartuutippaa, siunniussat pitsaasut allaaserilluakkallu allataannaassanngippata, susassaqaartunik akisussaasuusuniillu, utoq-qaat pisinnaatitaaffimminnik malinnaaffigiuminaatsinneqarsinnaaneri takorluuinnarneqarsinnaammata.

Qulaani sammineqartup saniatigut sulisunut apeqqutigisama ilagigaluarpaat, angalaninni ilisimalikkakka naapertorlugit, nunaqarfinni utoqqaat kissaateqarmata akulikinnerusumik tikinneqartarnissaminnik, susas-saqartuninngaanniit atukkatik qanoq ittuuneranik takusaasarnissaannik, susassaqaartunit paasisamasaqarne-runissaannik siunertaqaartumik, soorluttaaq inatsisatit atuuttut naapertorlugit pisinnaatitaaffimminnik, qaammarsaavigineqarnissamik kissaateqarnerat, kissaataasup naammassiniarneqarnissaa siunertaralugu ilanngullugu paaserusussimasaraluakka aamma qisuariarfigineqanngillat.

Nunaqarfinni illoqarfimmilumi kiffartuussinerni allani, imertaassisarneq, solar pajuttuineq il,il, aamma apeq-qutigisassanni ilaagaluarput, aammalu utoqqaat sulii namminerisaminnik najugaqartut angerlarsimaffimmi ikiorteqartinneqanngitsunut, siusissukkut atugaasa paasisassarsiorfigalugit qulaajaaffiginnittoqartarnerisigut kina / kikkut iliuseqartarnerisut aamma paaserusussimagaluarlugit.

KS-mut suliniutaasinnaasutut kajumissaarutit:

- *Utoqqarnut sammitinneqartuni ornittagarilersinnaasaamik pilersitsinissaq, soorluttaaq siusinneru-sukkut Timersortarfimmi neqeroorutaasimasigut aallartisaqqinneqarnissaa.*
- *Kommunalbestyrelsemut qinersinerup kingorna, immikkut utoqqarnut isumassorneqarnissaanullu ataatsimiititaliamik pilersitsinikuummata, utoqqarnut politikkimik imartuumik allaaserinnittoqar-nikuummat kajumissaarutigerusunnaarpoq, innuttaasunut akuutitsinissap annertusarneqarnissaa siu-*

nertaralugu, ataqatigiisumik sumiiffinni susassaqtut peqatigalugit, kangiani utoqqaat sutigut tamatigut inooqataanermikk atugarisaasa pitsannguuteqartinniarlugit misissuisoqarnissaa, pingaartumillu kiffartuussinermi pitsaassusiliinermi politikikkullu anguniakkat pissusiviusut aallaavigalugit tulluarsarneqarnissaat, piginnaatitaaffiinillu qammarsaajuartarnissaq.

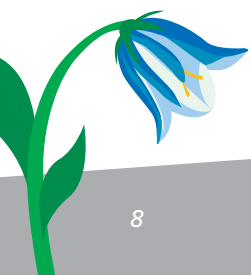
- Kangiani sumiiffinni utoqqarnut peqatigiiffigiilerinermik ingerlatsinissamut kajumissutsimik soqutiginnittunut pikkorissaanermik ingerlatsisoqarsinnaasarnissaa.
- Utoqqalinersiat saniatigut tapeqartitsisarnermi aningaasat atorsinnaasat, ulluinnarni ineqarnermut, imermut innaallagissamut, sillimasiinermut, eqqakkanut, illugisap kiassarneranut aningaasartuutinnullu allanut, inuuniarnikkut pinngitsoorsinnaanngisat ilanngaatigereernerisa kingorna qaqugukkut utoqqalinersiat saniatigut aningaasatigut tapiissuteqartoqartarnersoq, aammalu qaqugukkut peqqissutsikkut innarluuteqarnerlu peqqutigalugit, utoqqalinersiat saniatigut tapiissutigineqartarsinnaanerup qaammarsaassutigineqarnissaa.

Tasiilap katersortarfiani, innuttaasunut tamanut ammasumik saqqummiineq, paasissutissiineq, oqallititsineq

Tamanna Tasiilap katersortarfiani ingerlappara. Innuttaasut takkuttut 15-it missaaniipput, nuannersumik pissarsiffiulluarmut najuuttut peqatigaakka. Suliassaqaarfiga kiisalu UPO atuuffigilerneraniit sinerissami naammattoortakkakka assigiinngitsut utoqqaat inooqataaneranni ippinnartut iluarsisariallit kiisalu nuannersut naammattoortakkakka oqaluttuaralugit, peqataasullu kingorna Tasiilami utoqqaat atugaat pisinnaatitaaffillu pillugit oqalliseqatigalugit.

Najuttunut pingaartillugu apeqquaqatigaara, KS Utoqqarnut politikki akuerisaq, soorluttaaq kittaraluni anguniagassanik allaaserilluakkat imartuullu pillugit tamatuminnga ilisimanninnersut, aammalu imarisaa pillugu naapinneqarsimanersut, malitseqartitsillunilu susassaqtunik oqallinnermut peqataatinneqartarnersut. Najuuttut tamatuminnga ilisimasaqannginnerarput.

KS utoqqarnut pilersaarutaani 2024 - 2028¹ ilaagut nalunaarneqarpoq utoqqaat imikkoortunut pingasunut aggulunneqarnikuusut.

- 1) Peqqissut – inuummarissut
- 2) Utoqqaat pisinnaasamikkut annikillisisimasut, nammieersinnaalluartulli namminerlu angerlarsimasut
- 3) Utoqqaat annertuumik pisinnaasamikkut appasissut sullinneqarnissamit taparserneqartariaqartut

Uggornartuutippara paasillugu malinnaatitsisoqartanngitsoq. Uiggiullugu KS utoqqarnut siunnersuisoqati-giinnik pilersitsinikummat, kangiani utoqqaat atugaanik paasiniaasoqartarsimanngippat qaamarsaaso-qartarsimanngipallu.

Tasiilap illoqqarfiani nunaqarfiillu eqqaaniittut utoqqarnut peqatigiiffeqarnikkut ukiuni arlalinni unittoq-qasoqartoq paasitinneqarpunga, oqariartuutigineqarpoq eqeersarneqarnissartik assut pisariaqartikkaluarsik.

Taamatuttaaq oqariartuutigineqarpoq, utoqqarnut sammitinneqartuni KS kangiani utoqqaat tungaanut an-nertuumik sumiginnaasoq. Ilanngullugu oqariartuutigineqarpoq, peqatigiiffiit assigiinngitsut arlallit aamma unittoqqasut, siornatigut eqeersimaartumik peqatigiiffiit allat aamma innuttaasunut susasaqartitsisarne-rat maqaasineqartut paasivara.

Tamanna pillugu innuttaasunut kajumissaaruteqarpunga, Utoqqaat Kattuffeqarfeqarmata – Utoqqaat Ni-paat, aammalu KS – Tasiilami sunngiffimmi – kultureqarnermullu immikkoortotaqarfeqarmat tamatumin-ga nukittorsaaqataasinnaammat siunertaralugu suleqatiginiaqqullugit.

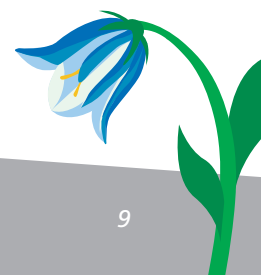
Peqataasut oqariartuutigaat, utoqqarnut sammitinneqartuni katersuunneqartarnertik maqaasigitsik. Tamas-suma oqaluuserinerani, paasinarsivoq 1.oktober 2025 Utoqqarnut ulloritinneqartoq pillugu, immikkut Tasi-ilap illoqqarfiani malunnartitsinissamut piareersarnermi, utoqqaat namminerisamik najugaqartut angerlarsi-maffimmi ikiorteqartinneqanngitsut sammisassaritinneqartumut eqqumaffiginngitsoqartoq. Ullormut ma-lunnartinneqarnissaanut, aqqissueqataasunit oqallititsininni peqataasoqarallartillugu aqqinniarnepapal-lassasoq neriorsuutigineqarpoq.

Najuuttunik oqariartuutigineqarpoq utoqqarnut sammitinneqartuni ornittakkamik peqarnikuugaluartoq, ukiullu marluk matuma siornatigut illu attartortinneqartoq mersortarfinngortinneqarmat, kingorna allamik KS neqerooruteqarsimanngitsoq, utoqqarnullu sammitinneqartartunik ajorsartoqartoq.

KS-mut suliniutaasinnaasutut kajumissaarutit:

- *Utoqqarnut sammitinneqartuni ornittagarilersiinnaasaamik pilersitsinissaq. Siusinnerusukkut Timer-sortarfinmi neqeroorutaasimasooq aallartisaqqinneqarnissaa. Taama kajumissaaruteqarpunga KS utoqqarnut politikkgisaa malillugu, sapinngisamik amerlanerpaat nammieersinnaanerisa attatiin-narneqarnissaanut suliniutiginnissamut siunniussanik aallaaserinnimmat, allataannaassanngippat tamassuma piaartumik sulissutigineqarnissaa.*
- *Kommunalbestyrelsemut qinersinerup kingorna, immikkut Utoqqarnut isumassorneqarnissaanullu ataatsimiititaliamik pilersitsinikummata, Utoqqarnullu politikkimik imartuumik allaaserinnittoqar-nikummat kajumissaarutigerusunnaarpoq, ataqatigiisumik sumiiffinni susasaqartut peqatigalugit, kangiani utoqqaat sutigut tamatigut inooqataanerminnik atugarisaasa pitsannguuteqartinniarlugit misissuisoqarnissaa, pingaartumillu kiffartuussinermi pitsaassusiliinermi politikikkiknullu anguniakkat pissusiviusut aallaavigalugit tulluarsarneqarnissaat.*

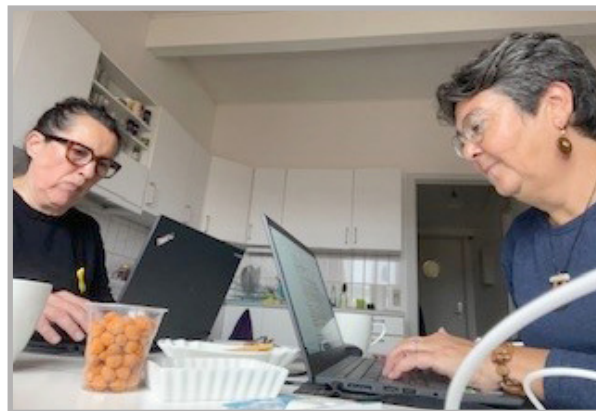
1 Utoqqarnut immikkoortumut pilersaarut – www.sermersooq.gl

Digitalit atorlugit Nunaqarfiit Isortoq, Kulusuk, Tiniteqilaaq, Kuummiut, Sermiligaarlu utoqqartaasa ataatsimeeqatigineri, oqariartuutaallu

Nunaqarfiit imaaliillaannaq ataasiakkaarlugit tikis-sinnaannginneri peqqutilugit, digitalitigut nunaqar-finni utoqqartaasunik naapitsinissara siunniunni-kuusara piviusunngortippara.

Ataatsimiinnermi Kulusummiit peqataasoqanngilaq. Ilisimatinneqarpunga, allaffimmut allamut nuukka-mik, aammalu Kulusummi katersuuffiusinnaasumik attaveqaatitigut atassuserneqarsinnaasumik allati-gut periarfissaqanngitsoq. Angalareernerup kingor-na digitalitigut naapitsinissamik UPO neqerooruti-gineqaraluarpunga. Angalanissaq sioqqullugu pia-reersarnermi Kulusummiit, oqariartuutigineqarpoq, nuannaarutigineqartoq UPO utoqqarnik naapitse-rusunnera, utoqqarnut inooqataanikkut atugarisaat pissutsillu akueriuminaatsortaqartarmat, taamaammat nutaamik naapitsinissamik periarfissiinerugaluq qisuariarfineqanngimmat uggornartuutippara.

Nunaqarfinni digitalitigut naapitsinera, utoqqarnit 12-it missaani peqataaffigineqartoq ilaatigut oqarasuaati-tigut attavilersornerisigut iluatsippoq. Digitalitigut attaveqaatit pitsaanerungaarsiinnaagaluarput, tamannalu Kalaallit nunaata kangiani kitaanitulli attaveqaatilersuinerup pitsaatiginnginneruneranik peqquteqarpoq.

Nunaqarfiit utoqqartaaniit pinngitsoqaratik oqariartuutigaat, peqqinnissaqarfimmiit, pisortat kiffartuussi-viiniit, il.il tikinneqaqqalaarneqartarlutik. KS-mi borgmesterimit, politikkerinillu qiningaaffimmi kingullermi tikinneqarsimanatik, taamalu kiffartuunneqarnerminnik naammagisimaarinnigatik. Utoqqarnut atugassari-titat pillugit susassaqtunut pissutsit piviusut atukkatik pillugit oqaluttuukkusuttaraluaramikkit anngussi-vigerusuttaraluarlugit, pitsannguuteqartoqartariaqtunik tikkuarusutaminnik arlalinnik peqarmat. Pisortat ingerlatsiviiniit allanit assigiinngitsunit annertunerungaartumik, suut pisinnaatitaaffigineritik paasititsiniaaf-figineqarlutik tikinneqarlutik qaammarsaavigineqartannginnertik maqaasisaqartaramik.

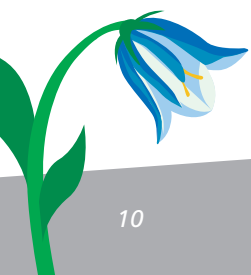
Utoqqalineri timikkut piginnaanikillinnermi iluaqusersuuteqartitsinissamut KS-miit pitsaanerumumik periar-fissaqarsinnaatitaannginneq illoqarfimmut sanilliullugu annikinneragakasiusoq, kissaatiginartinneqarluar-torlu piffissaagallartillugu iluaqusersuutit apuunneqartarnissaat, taamaaliornikkut pinialuusaarluni tikisitsi-niartarnerup kingunerisarmagu, allamittaaq utoqqalernerup nassataanik, iluaqusertuutunik allanik pisaria-qartitsilersarneq.

Naak utoqqalinersiaqarnermi aappariinnut imminnut pilersuisussaatitaaneq atorunnaarsinneqaraluartoq, utoqqalinersiat kisiisa isumalluutigalugit, kiffartuussivinni atuisuuneq akisuujusoq, akitsuutit aningaasar-tuuteqarnerunermik qaffassaaqataasarmata. Assersuutigineqarpoq, KNI pilersuisoq aqputigalugu nuussi-niarnermi, qaavatigut akitsuut kr.100,00 annertussuseqartartoq.

Taakkua aamma saniatigut oqariartuutigineqarpoq, pisiniarfinni - KNI Pilersisoq nioqqutissatut akisoorujus-suusut, sulilu akitsoriartorlutik. Assersuutigineqarpoq juullip qaammataani qeertutoq nunaqarfiit ilaanni kr. 420,00 akeqartinneqarsimasoq, tamannalu utoqqalinersiannarnik tigusartagaqtunut akilersinnaanngil-luinnartuusoq.

Taakkua saniatigut, soorlu illup kiassarnissaanut orsussamik pisinermi akeqanngitsumik KS-mit pajutsittarnis-samut assartorneqarnissaanut akuersissuteqartoqaraluartoq, sumiiffinni ataasiakkaani sulisussanik assartuus-sinnaasunik peqanngikkaangat, qaavatigut pisiap assartorneqarnissaanut akiliuteqaqqaarluni pisariaqar-tartoq.

Nunaqarfigisamiit allamut angalaniarneq akisoorujussuuvoq pisariullunilu, pingaartumik immak-

kut angalasinnaaneq pisinnaajunnaaraangat. Kinguattoornerni unnuisariaqarnerit arlallit pisinnaasarput, taamaattoqartillugu iluarusuutigineqarpoq angalatitsivinnit tamanna matussuserneqartarmat.

Angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarneq ajunngikkaluartoq, inukilliartortuni sulisinnaasullu ikiliartornerat ilutigalugu kingunerisaraa sulisussaqaqtannginneq.

KS-mut suliniutaasinnaasutut kajumissaarutit:

- *KS suliniutigissagaa, utoqqarnut innarluutilinnut iluaqusersuuteqartitsisarnermi akulikinnerusumik sungiusaasumik - pillorissaasumik Tasiilami nunaqarfittaanilu qulaajaasartussamik ataavartussamik atorfinitsitsisoqarnissaa iluaqusersuutinillu toqqorsiveqarnissaq, sungiusaasut pillorissaasut nunaqarfinnut ikiorserneqartariaqartut Nuummiit sungiusaasunik - pillorissaasunik tikinneqaqqalaartarneri ingalassimaneqarsinnaammat.*
- *KS aamma KNI pilersuisoq suliniutigissagaa, nunaqarfimmi utoqqaat sanngiinnerusut ikiortariallilu qulakkeerinnittarnissaq, KS sulisussaqaqngitsillugu, utoqqaat nioqqutissamik pisinermi qaavatiqut aningaasartuuteqartitsinani assartuussassanik qaavatiqut akiliuteqaqqittoqanngikkaluarni aaqqiissuteqarfiginiaqqullugit.*
- *Utoqqarnut sammitinneqartuni, KS aamma pisortat ingerlatsivii allat assigiinngitsunit, nunaqarfinni utoqqaat pisinnaatitaaffii pillugit, paasisitsiniaafigineqartarnissamik qaamarsaavigineqartarnissamillu oqariartuutaat, kissaatigisaallu iliuuseqarfigillaqqakka piviusunngortinniaqqullugit.*

Tasiilami angerlarsimaffimmi ikiorteqartinneqartunut pulaarnikka

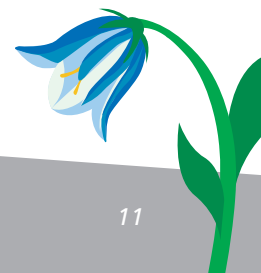
Angalanissara sioqqullugu susassaqaqtunut misissueqqusinikuuvunga, Tasiilami angerlarsimaffimmi ikiorteqartinneqartunik pulaarneqarnissamik soqutiginnittoqarnersoq. Taamaaliortarnikkut innuttaasunik ataatsimiisitsisarninni utoqqaat ornigussinnaasimanngitsunut UPO suliasaqaqfianik aammalu pisinnaatitaaffiinik, sumillu siunertaqarlunerluna pulaarumaninnik nassuiaateqarfigisarlugit, naak sullinneqartut tamaasa orneffigisinnaanngikkaluarlugit.

Ulluinnarni angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarnermi ataqtigissaarisup peqataanissaa kissaatiginikuuara, erseqqissaassutigalugulu, pulaarniarnikka suliaani nakkutillinerunngimmata, atuisulli qulaani taasama saniatigut, isumaannik atugaannillu pingaarnertut paasisaqaqfigerusuttarikka.

Pulaarnikka Tasiilami nunaqarfimmilu angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsinerup tamakkiisumik assiliartalersinnaanngilaa, oqaaseqartartutulli utoqqaat atugarissaat pillugit paasisassarsiortarninni qulequtaq initusarmat, aalajangerpunga tamanna Taliisami ingerlatissallugu.

Pulaakkakka utoqqaat pingasuupput. Pulaakkama sisamaat siusinaartumik pensionisiaqartoq uani allaaserineqanngilaq.

Pulaagara siulleq 78-inik ukiulik. Pisuut kaasuartaq atorlugu nammeneq illup iluani annikinnerusumik nikissinnaavoq, pingaartumik perusersartussaattilluni aatsaat nikissinnaasarluni. Ullut tamaasa ullormut marloriarluni angerlarsimaffimmi ikiortinik takusarneqartarpoq eqqiaassunneqartarluni, ullunilu aalajangersimasuni uffarneqartarpoq. Pulaakkama inaa taarpoq silaannalulluni. Inimi sofami marluuttarissami ulloq naallugu siniffigisartakkaminilu, timini saamiatungaanut peqimisaalaarluni uineqarani (iluarinerusarmiuk) qipimminik saattumik iluaqutserluni, ullup annerpaartaa fjernsyni nipaqtinnagu, radiolu ikumatilugit kiserliornaveeqqutitut atortarlugit. Mobileqarpoq atornissaalu ilisimallugu. Nammeneq niuerniarsinnaasanninnami panimminik pisiniunneqartarpoq. Kissartunik ullup qeqqanut pajutsittarpoq angerlarsimaffimmilu ikiortimik unnukkorsiutissanik piareersaassunneqartarluni. Quumi aqqutatigut akornuteqarami nalinginnaasumik quisinnaannginnami katedereqartinneqarneqarpoq. Qoorisimasaata puua ullormut ataa-siarluni imaarneqartarpoq, angerlarsimaffimi ikiorti unnukkorsiutissanik piareersaassunneqartarnini ilutigalugu imaarneqartartumik. Siutaata aappa tusaasaqaqngilaq, aappaanilu tusaasaqaqnginga-javilluni. Tusartaataa ukioq ataaseq qaangiuppoq aserormat, ilisimasimanagulu taarsertinneqar-

nissaanut qanoq iliussanerluni, suullu piginnaatitaaffiginerlugit. Oqaluttuuppaanga, sapaatip akunneranut ataasiarluni katederini taarserneqartartoq tamanna Tasiilap peqqissaaviani ingerlanneqartarmat, Portørinik aaneqaraangami, taanna periarfissatuaasoq silaannarissarfigisinnaasaatuarfigisartakkani. Inigisaata silataani tummeraqqarpoq, utoqqarmut piginnaasakillimasumut innarluuteqalersimasumullu nikissinnaanngitsumut atortissallugit tulluanngitsut. Tummeqqaniit aqquserngup tungaanut ikaarfissaq pisuutunik kaasuartakkanik ingerlavigineqarnissaanut aamma tulluarsagaasimanngimmat ingerlavigisinnaanngilaa. Angerlarsimaffimmi ikiorteqartinneqarnerup saniatigut tapersersorteqartinneqanngilaq.

Pulaakkama aappa 85-nik ukiulik kisimiittoq ullut 14-nikkaarlugit eqqiagassanut oqimaannerusunut eqqiaassunneqartartoq. Inaa iseruminarpoq kialaarluni. Angerlarsimaffimmi ikiorteqartinneqarnerminik iluarusunneqarpoq oqimaannerusunik nammineq suliqaarsinnaajunnaarami. Suli nammineq igasinnaanerarpoq pisinnaatillunilu aama niuerniarsinnaalluni. Isiginiarnerminik akornuteqalersimagami isimut kuseriat peqqinnissaqarfimmiit atortulersinneqarsimanerarpoq, annerusumik iluaqutiginnigisaminik. Irsimaninni malugaara pingaartumik issaata aappa qulliliunnavissuusoq. Pineqartoq inappara erngertumik peqqinnissaqarfimmut saaffiginnissutigeqqullugu iluaqusersuut ullut 14-ni qaangiummata tunniunneqarneraniilli iluaqutiginniginnerarmagu, aammalu inassutigalugu peqqinnissaqarfimmiit katsorsaatinik tunniussaqqartoqartillugu sumut qanoq atornissaanut ilitsersuunneqartarnissamik noqqaassuteqartaqqullugu.

Pulaagara kingulleq 84-it ukiulik, inaa iseruminarpoq kialaarluni. Angerlarsimaffimmi ikiorteqartinneqarnerminik iluarisimaartoq annerusumik ippingiatuutigisinnaasamik taasasaqannginnerartoq. Panimminik niuerniunneqartartoq, aammalu unnukkoorsutigisassaanik piareersaassunneqartarluni, tamanna annertuumik iluarusuutigigaa tusaasinnaavara.

KS-mut suliniutaasinnaasutut kajumissaarutit:

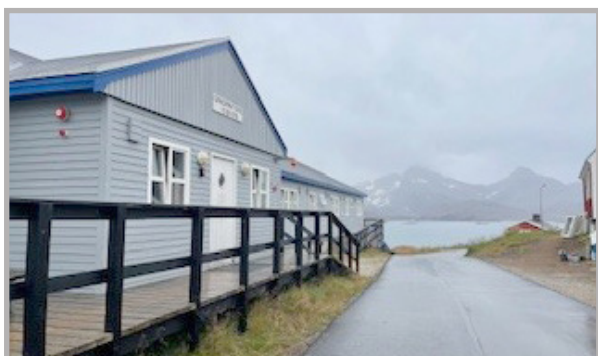
- *KS aamma Tasiilami peqqissaavik suleqatigiillutik, Kalaallit nunaanni peqqinnissaqarfimmiit peqqisutsinik peqquteqartumik tapiissutigineqarsinnaasut (sundhedsydelser) qaqugukkut tunniunneqartarnerannut, utoqqarnut paatitsiniaasarneq qulakkeerinnittarnerlu ingerlattassagaat.*
- *KS suliniutigissagaa, pingaartumik utoqqaat namminerisaminnik angerlarsimasunut innarluuteqalersimasunut aammalu immikkut tapersersorteqartinneqarnissamik pisariaqartitsisunut, qulaajaasarerit siusinnerusuklut ingerlanneqartarnissaat.*
- *KS suliniutigissagaa, pingaartumik nunaqarfinni sulisussaqaarnikkut ikiliartorfiusuni, peqqissutsikkut – isumaginninnikkullu attuumassuteqartumik, angerlarsimaffimmi ikiortissaqqartoqanngitsillugu, utoqqaat ikiorteqartariaqavissut qulakkeerinnittarnissaq siunertaralugu periusissiorqarnissaa.*
- *KS suliniutigissagaa, angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarnermi sulisut angerlarsimaffimmi ikiortaa-sarneq, peqqissutsikkut – isumaginninnikkullu utoqqaat innarluuteqartunut sammitinneqartuni pikkorisassasarerit ingerlanneqartarnissaat, taamaaliornikkut utoqqaat pisariaqartitaat suusinna-neri siusissuklut eqqumaffigisinnaaqqullugit.*

Tasiilami Utoqqaat illuata pulaarnera – oqaloqatiginnerit – najugaqartut qanigisaanik oqaloqatiginninnerit

Pulaarnissanut attuumassuteqartumik Inatsisartut ombudsmandiat aqutugalugu Folketingip², Tasiilami Utoqqaat illuani nakkutilliisimanernut 2024 nalunaarusiaa, aamma Kommuni Utoqqaat illuanut ingerlat-sinermi nakkutilliisimanernut maj qaammataani 2024 inaarutaasoq, soorluttaaq KS nittartagaani utoqqaat illuinut tassungalu attuusimassuteqartut suliassaqaarfimmik suliassanik akuerisat piareersaatitut atorpakka.

Tasiilami utoqqaat illua illoqarfiup qeqqata missaani inissisimavoq isikkivigissumiilluni kusanartunik ava-

² Tasiilami Qanganitsat angerlarsimaffiannut § 71-mut atatillugu nakkutilliilluni alakkaaneq pillugu nalu-naarusiaq inaarutaasoq - Folketing 26.februar 2024

tangiiseqarluni. Illu iseruminartuuvoq kialaarluni qaamallunilu. Iersimaartarfik aammalu najugaqartunut nerisarfik tamarmik takujuminartut, angerlarsimaffippalaartuulluni. Illu marlunnik immikkoortortaqrpoq, sapinnginnerusut kaasuartakkanik atuisunut, pisuutinillu kaasuartakkanik atuisunut immikkoortorta, puigortunngortunullu immikkoortorta.

Najugaqartut 16-niupput, inillu tamarmik atornergarmata siusinnerusukkut ineeqqat qasuersaartarfittut atornegartarsimagaluartut najugaqartunut atornegarlutik.

Ukiuni arlalinngortuni kissaataavoq, nutaamik Utoqqaat illuanik sanasoqarnissaa. 2028 ingerlanerani Utoqqaat illuanut nutaamut isertertoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Ulluinnarni utoqqaat illuani aqutsisoq tullersortaasorlu suleqatigiilluartut malunnarpoq. Tullersortaasoq aamma Tasiilami nunaqarfittaanullu angerlarsimaffimmi ikiortinik aqutsisuussulluni ataqatigiissaarisuuvoq.

Ajoraluartumik akuersaaruminaatsumillu Tasiilami utoqqaat illuani sulisussaaleqilersarneq, pingaartumik akissarsiffinni aamma sulinermi tapiissutit tapiissuteqartoqarsimatillugu malunnarnerpaasartaq. Sulinngitsoortoqartillugu pingaartumik sulisut aalaakkaasunut sulerulunnerulernerannik aammali najugaqartunut pitsaanngitsunik kinguneqartartaq sulisut ilisimavaat.

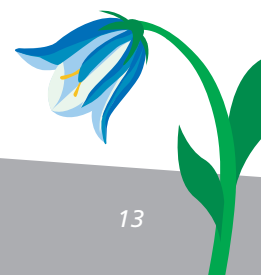
Taama pisoqartillugu erngertumik oqaloqatiginnittarneq suliffimmik paarsinissamut paasinninnissaaq, aammalu arlaatigut sulisup inuuniarnikkut atukkatigut unammillernarisaaqarsimappat, aqutissiinninnissaaq aqutsisunik eqqumaffigineqarpoq. Taama ingerlatsisariaqartarnerit akulikilligaangata tupinnanngitsumik, ulluinnarni suliassavinnut allanut kinguarsaataasinnaasartut, aqutsisut oqariartuutigaat.

Ulluinnarnilu suleqatigiinneq ingerlalluaraangat, iluarisimaarneq suliamik pitsaasumik naammassisaqartutut misigisarneq, pingaarnertut najugaqartunut pitsaasumik kinguneqartartaq sulisunit ilisimaneqarluni eqqumaffigineqartaq malunnarpoq.

Aqutsisumit oqaluttuunneqarpunga, sulisoq 15-ninik ukioqarluni sulilersimasooq piginnaanngorsaqqiineq aqutugalugu iggavimmi ikiortitut aallartinnikuusooq, maannakkut inuussutissarsiutini ilinniartitsinerit iluani pikkorissaasarneq aqutugalugu ilinniarteqqinneqarluni, ukiup tullissaanut isumaginninnermut ikiortitut naammassisussaassagaa. Sulisup pineqartup ukiuni taamaannani ineriartortinneqarnermigut tapersersorneqarnermigullu najugaqartut pisariaqartitaat tunniusimanagera tulluusimaarutissaavoq annertoq, taamaattullu amerlanerunissaat kissaatiginarpoq. Sulisup pineqartup oqaloqatiginerani paasinnaavara sulinini utoqqarnullu sullissinini assut nuannarigaa.

Utoqqaat illuani inissaqartoqalersillugu, aqutsisut oqaluttuaraat, qinnuteqartut tulleriaarneqartarnerini inisamik neqeroortoqartoqassatillugu kikkut salliunneqarnissaannik tusaaniarneqarnerulernertik iluarigitsik, ilisimagamikku kikkut illoqarfinni nunaqarfinniillu inisamik neqeroorfigineqarnissamik pisariaqartitsinerusut. Taamaakkaluartaq aamma aarleqqutigisarlugu, peqquneqarsinnaariataarneqarsinnaaneq, utoqqalinersiaqalersinnaanermut ukiunit killissaritinneqartut tikiinneqarsimanngitsuni, pingaartumik innuttaasut innarluutilittut taperserneqartartut utoqqaat illuanut nuutinneqarnissaanut aalajangiisoqarsinnaanera. Innunut innarluutilinnut taakku pisinnaatitaaffii tunngavigalugit allatut suliniarfigineqarnerunissaanik kissaateqarnerat paasinarpoq.

Paasivarattaq, utoqqaat illuani kalaaliminermik nerisaqartitsisarneq pingaartinneqartaq, sapinngisamillu akulikitsumik sallaalliutigineqartarnissaat pingaartitarineqartaq. Eqqumaffigeqqissaarneqarpoq, najugaqartuni tamuffatit / kigutinik amigaateqartoqartillugu nerisat qanoq sallaalliutigineqartarnissaat. Sapinnginnerusut immikkoortortaani najugaqartut ilaat iggaveqartiterput namminerlu isumatik atorlugu nerisaisiorsinnaallutik. Paasitinneqarpunga, najugaqartut tamarmik immikkut sulisumik aalajangersima-sumik attaveqaateqartinneqartut saaffigisassaminnik, aammalu attaveqaataasut taakkuusut ulluinnarni najugaqartumut sammisaqarnissaannik akisussaaffeqartut.

Utoqqaat illuata eqqumaffigaa ammaffigalugulu, najugaqartunut pisariaqartitsinerminni qanigisaminnik tukkusqarsinnaanerit, aammalu nereqataasarsinnaanerit.

Utoqqaat illuata eqqumaffigaa, namminneersinnaajunnaarsitsinermit apequtini tamatuminnaga susassa-qartut najugaqartoq pillugu, sumut kikkunnillu saaffiginnissutigineqartarnissartik, najugaqartumullu sin-niissutitamik eqqartuussivik aqutugalugu aalajangiisoqarsimatillugu sinniisuutitamik suleqateqartarnissap qanoq pingaaruteqartiginera.

Utoqqalinersiaqarsinnaatitaanermut ukiunit killissarititaasunit tikinneqarsimanngitsuni, innarluutilimmik aammalu annertuumik puigortunngorsimasumut utoqqaat illuanut peqqinnissaqarfimmiit nuutitsisoqarsi-mavoq. Paasitinneqarpunga immikkut tapersersorteqanngitsaq, imalu nakkutigisassaatisoq ungasinngit-sumi arajutsitsilluni allarutissiamik nerisimanermi kingorna akunnerpaalunni peqqinnissaqarfiliaannagu ineerarisani portorit aggerlutik tupissutaata peernissaata tungaanut nakkutigisariaqarsimasoq.

Allaffimmiup oqaloqatigillatsiarnerani ilisimatippaanga nammineq utoqqaat najugaqartut aningaasaataat tupatugassaallu aqullugit, sulisut pingasuullutik aqutsisoq, tullersorti imminerlu piginnaatitsissutini an-ingaaserivimmu alluissarlutik. Utoqqaat illuat qulakkeerinnittarpoq, najugaqartut aningaaserivimmu an-ingaasanik aalliunneqassappata pisiniunneqassappata il,il akuersissummik piginnaatitsissummik atsiortinne-qarsimanissaat toqqortarineqarnissaallu, najugaqartullu aningaasaataat paarineqarluartut.

Najugaqartut ilai imigassamik aalakoornartortalimmik atuisuusarmata, najugaqartunik allanik tujormisitsi-sarneq pisartoq oqaluttuunneqarpunga. Taama pisoqartillugu najugaqartut toqqissisimasannngitsut, sapin-ngisarlu tamaat suleqatigiinnikkut taama pisoqartarnera ingalassimaniarneqartoq. Piffeqarnikuusorlu poli-tiinik ikiortissarsiorariaqartoqarsimaneq.

Aqutsisoqatigiit oqaluttuuppaannga, sullissinermi Pissaanermik inatsimmik atuinissaq qaqugu pissanersoq sulisunik ilisimaarilluarneqarnertoq, pingaartumik najugaqartunut kiffartuussinermi pisariaqartillugu Inat-simmi § 39 qanoq immersorneqarnissaa eqqumaffigineqartartoq taamalu pisoqarsimatillugu pinerit tamaa-na nalunaarusiortussaataitaanermi najoqqutassaq immersorneqartartoq, susassaqartunullu ingerlateqqinne-qartartoq.

KS, utoqqaat illuanni nakkutilliisarnera eqqumaffigineqarpoq, iluarsisassatut taaneqartut iluarsissuteqarfi-ginissaat anguniarneqartartut. Suli unammillernartuusaq sullitat ataasiakkaat pillugit nalunaarsuiffimmik kardeskimut immersuinissaq, tamannali iluarsiarortoq, sulili iluarsinerusinnaagaluartoq internetitsikkut ka-ngiani attaveqaatit kitaanituulli piginnaaneqaraluarpata.

APV, sulinermi isumannaallisaanerit, aqutsisunik eqqumaffigineqarluni nalunaarut naapertorlugu ingerlan-neqartartoq oqaluttuunneqarpunga.

Pulaarnerma naalaani naammattoorpara, iggavimmioq suleqatissaa takkutinnngimmat, kisimiittussanngor-mallu eqqiaasumik ikiorneqarluni nerisassiorinneqataalersaq, tamanna suleqatigiit akunneranni pisaria-qarfinni aaqqiinerit toqqisimanartippakka. Aqutsisoqatigiinnit oqaluttuunneqarpunga taama nalaatsisoqar-tillugu suleqatigiit akunnerminni aaqqiiniapallattartoqartoq, sapinngisamik najugaqartunut sunniuttarsin-naanissaa minnerpaaffimmiittaritsik.

Ilanngullugu oqaluttuunneqarpunga, supervision sulisunik ataasiakkaanut aammalu eqimattanngorluni ingerlanneqarluni aallartinneqartoq, tamannalu sulisunut ataasiakkaanut pitsaasumik kinguneqariartortoq malunnaateqalereersoq.

Najugaqartuni 16-niusuni puigortunngortutut pasitsaaffigineqarsimasut 12-it missaani amerlassuseqarnera-gaapput, assut eqqarsarnarpoq. Puigortunngortutut pasitsaaffigineqarsimasuni arlaannaalluunniit puigor-tunngorneranik peqqinnissaqarfiup tungaaniit qulaajaaffigineqarnikuunngillat, aammalu killiffiannik iliuu-sissatut pilersaarusiorfigineqarsimanatik. Tamanna aamma Folketingip nalunaarusiaani uparuaatigi-neqartut, pissutsit atukkat aarlerinartoqarneranik uparuarneqarpoq.

Puigortunngorsimasunut immikkoortortani, nivinngarneqarsimapput tæppit arlallit ikaartitikkat qalipaati-gissut, nunatta uumasunik allalersorneqarsimasut. Oqaluttuunneqarpunga puigortunngortunut malussar-niutissatut atugassiaasut, assaminnik attuuasinnaangortillugit. Puigortunngortumut ulluinnarni nalingin-naanerpaamik inooqataanikkut suliniarfiginiarneqarneranni taakkua naammannersut apeqqusernarpoq.

Maluginiarpara, pingaartumik puigortunngortut immikkoortortaqaarfiani nunaqarfimmiit utoqqaat paaq-qinniaffianut nuutinneqarsimasut ineerai pisatserneqanngivissuut. Ineraani ipput, silaannarissaat innaallagissamik ingerlasartoq, siniffik, nerriveeraq. Oqaluttuarineqarpoq, nunaqarfimmiit tikittartut atisa-mininnguanik tisamininnguanik nassartinneqartartut..

Oqaluttuarineqarpoq, puigortunngortutut pasitsaaffigineqarsimasut ullup annerpaartaa sammisaqartinne-qaratik inigisaminni sinngusarlutik nalaasaarusaarnerusartut. Naak siuliani oqariartuutigineqaraluartoq, najugaqartut tamarmik sulisumik aalajangersimasumik saaffissaqaraluartut, apeqqusernarpoq tamanna naammassineqarluni ingerlanneqartarnersoq.

Najugaqartut ilaat annermik puigortunngortut pasitsaanneqarsimasuni najugaqartumut aalajangersima-sunut annikillioortartut paasitinneqarpunga, tamaana nammineq naammattoorpara, puigortutut pissusiler-suuteqartup, ineerarisaminiit isersimaartarfimmut ingerlanermi, najugaqartoq annikilliofigisaq inersuar-mi issiasoq takullugu annikilliorpasilernermik pissusilersulermat, ineerarisaminullu uteriasaarnera, taaman-nak arlaleriarluni takutippaa, ineerarisaminiit isersimaartarfimmut appakaanniaraluartarluni.

Piffissani qanittumi puigortuinngortarneq pillugu KS-miit sulisunut pikkorissaassutigineqartussaasoq oqalut-tuunneqarpunga, ilanngullugu nakorsaait pillugit pikkorissaassutigeqarumaartut.

Aqutsisunit maqaasineqarpoq najugaqartut eqqarsaatigalugit, sungiusaasunik pillorissaasunillu tikikulane-qartannginneq, najugaqartoqarmat eqqortumik iluaqusersuuteqartinneqarnermikkut ulluinnarni inooqa-taanerminni pitsaanerumumik atugassaqartinneqarsinnaasorinartuni.

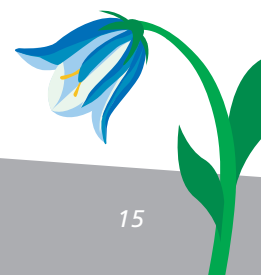
Utoqqaat illuanut suliniutaasinnaasutut kajumissaarutit:

- *Utoqqaat illuaat suliaralugu aallartereerneqarpoq, najugaqartunut - I -saanut, qanigisaasunut, map-persagaliap naammassissagaa.*
- *Isumannaarniarneqassasoq susassaartut peqatigalugit, pingaartumik, Inatsisartut inatsisaat inuit innarluutillit taparserneqartarnerat naapertorlugu ikiorserneqartartunut, pisiaraqartitaat suunerisa qulajaaffigineqarnissaat, ikiorsiissutaasinnaasullu aallartisarneqassasut.*
- *Sulisup suliaasaqarfia allaaserineqassasoq suut kiffartuussinermi tunngaviatigut suliarineqartarnis-saanut, peruserineqartut oqaasiinnaaqqunagit, pitsaanngitsunillu ileqquliutiinnakkat pinaveersaar-niarlugit. Inassutiginarpoq immikkoortortaqaarfikkaarlugit tulluarsarneqarlutik suliarineqarnissaat*
- *Najugaqartunut oqarasuaammik angallattakkamik attartortitsisarnissaq sulisut oqarasuaamminnik atukkiisarnerat taamaatitillugu.*
- *KS aamma peqqinnissaqarfiup akunnerminni suleqatigiissutigissagaaat puigortunngorsimasutut pa-sitsaaffigineqarsimasut amerlammata qulajaaffigineqarnissamut najugaqartut neqeroorfigineqar-nissaat suliniutigeqqullugu.*

Maluginiarpara najugaqartut sulisullu UPO-mik pulaarneqarnertik eqeersaatigigaat. Pulaarninni najugaqar-tut sulisut tamakkerlugit suliaasaqarfinnik utoqqaat illuanut tulluarsakkamik saqqummiininni kingornalu oqalliseqatigigakkat, naggasiullugit pingaarnersiorlugit oqariartuutaat allassallugit aalajangerpunga.

Najugaqartut oqariartuutaat:

- Pingaartuutippa najugaqartutut eqqarsartaatsikkut eqeersarneqartarnissara. Taama oqariartuuteqar-punga uannut iternga tikillugu sullissisunit uannik ilisimaarinninnissaq pingaartuutikkakku, aam-malu pisiaraqartitakka inuunerisimasama maannakkullu qanoq inissisimanera ilisimaneqarnis-saa pingaaruteqarmata.

- Pinngitsaalisallunga maanga nuutinneqarnikuuvunga, aamma aneerunneqarneq ajorpunga, aasaq ta-maat isersimaannarpunga.
- Maani najugaqarnera iluarusuutigaa.
- Utoqqaat pillugit Power point atorlugu saqqummiussatit uagutsinnut tulluanngillat, politikkerinut tul-luarnerupput (puigortunngortutut nalilerneqarsimasup isummersuutai)
- Aalajangersimasumik sammisassaqaartinneqartannginneq, eqaarsaartinneqartannginnerput, ullaakkullu tussiaqatigiittarnerput maqaasivara.
- Sulinngitsoortoqaraangat sulisut sinnertuttut eqqorneqartarput, tamanna pillugu najugaqartutut ersis-utigaara, sulilluartut pigiinnarusunnarmata pisariaqartumik naammattumik matussuserneqartarsin-naasanngimmata.
- Periarfissaqartoqartillugu, illoqarfimmi bilinik angalaarunneqartarnerput eqeersaatigisarpara, nerisa-qartilluarneqarpugut aapparisaamillu tukkusoaarsinnaalluta, akiliilaarlunilu qanigisamik neqeqateqar-sinnaaneq.
- Najugaqartup ilaata apeqqutigaa 85-nik ukioqalerami soq KS kr. 300,00 tunineqarsimannginnami aningaasat sumut pisimanersut.
- Annerusumik isersimaaginnartarpugut sammisassaqaartinneqarata.

Sulisut oqariartuutaat:

- Najugaqartut nammineq angallattakkamik oqarasuaateqanngitsunut, nammineq mobilerput atorlugu qanigisaasunut sianertitsisarpugut.
- Inuunik isumaginnittoqarfiup sulisinnaasut tiguarpai, inigisamiit anisitaannginniassagamik sulerusut-toqarneq ajorpoq. Uani oqariartuutigineqarpoq, kingoraartissatut sulisinnaagaluarlutik, suliffigisinnaa-sat ikikkaangata sulinissaq kajungerineqartanngitsoq, pisortatigut ikiorsiissutit annertunerusarmata.
- Allaffisorneq nuannaraara, aamma sulisut suliaartunngitsoortillugit inulerinermi ikiuuttarpunga.
- Iggavimmi sulisup sulinini nuannarlugu oqaluttuarpoq.

Aqutsisut oqariartuutaat maqaasisaallu:

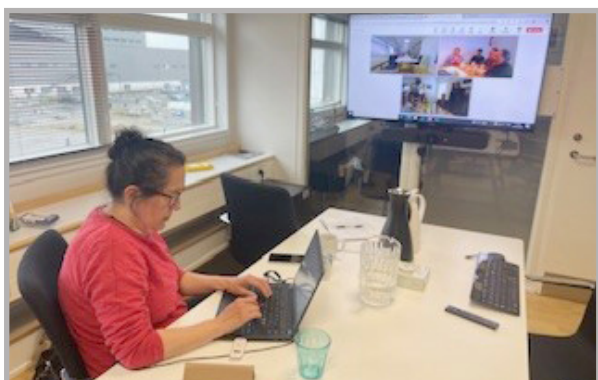
- Suliartunngitsoortoqarsimatillugu erngetumik sulisumik isumassuisarneq iluaqutaasarpog.
- Peqqinnissaqarfik pitsaannerusumik suleqatiginissaa maqaasinarpog, aatsaat periarfissaqartillutik agger-sinnaasarmata. Peqqinnissaqarfimmi sulisut taarsaatsillugit, aallaqqaataaniit najugaqartoq pillugu oqaloqatigittarneq piffissaajarnartarpog.
- Maqaasivarpugut qaammammut aalajangersimasumik peqqinnissaqarfimmit malinnaallutik najugaqartut alakkartarneqartarnissaat.
- Digitali atorlugit attaveqaatit pitsaanngillat, ulloqarsinnaasarpog pilertortumik aalajangiiffigisassaasuni utaqqisariaqartarneq, tamassuma kinguarsaataasarnera kipiluttunartarpog.
- Majoriamut sulisussanik kingoraartissarsiortarneq pinngitsoortinneqarsinnaagaluarpoq sulisut suliffissar-tik eqqorlugu suliaortaraluarpata, kingoraartissanik pissarsiortarneq najugaqartunut kiffartuussinermi kalluaasarmat.

Digitalit atorlugit Nunaqarfiit Arsuruk, Qeqertarsuatsiaat, Kapisillit utoqqartaasa ataatsimeeqatigineri, oqariartuutaallu

Teamsikkut kiinnerluni ataatsimiinneq utoqqaat 12-it missaanik amerlassuteqartunik peqataaffigineqarpoq. Nunaqarfimmi aqutsisut ataatsimiittussanngornerinik peqquteqartumik Qeqertarsuatsiaani utoqqaat peqa-taatinneqanngillat, naak ulloq naapitserusunna piffissaliussarlu ataatsimiiffissaq siusinnerusukkut akuer-sissutiginnittoqareeraluartog. Tamanna uggornartuutippara, pingaartumik nunaqarfiit imaaliillaannarlugit tikissinnaasannginnakkat.

Oulequttat sammeneqartut pingaarnersiukkat, nunaqarfimmi utoqqaat oqariartuutaat.

Sumiiffinni nunaqarfinni innuttaasut ikiliartuinnartut oqariartuutigineqarpoq, utoqqaat ikiorta-riallillu amerlanerulersartut, sulisinnaasullu ikinneruleriartorlutik, ilaanilu sulisussaqaavinneq ajor-

toq. Nunaqarfiit innuttaqarnermikkut ikiliartuin-nartillugit angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsiniar-neq annertuumik unamillernartuusartoq, ilaan-ni piffissami sivirusumik sulisussaqaanngivittoqartar-toq, naak isumassorneqartariaqavissunik annertuu-mik pisariaqartinneqartaraluartoq, pingaartumik peqqinnissaqarfimmi katsorsarneqareersimanerup kingorna piginnaanngorsaqqiiniarnerup ingerlan-neqarnerata nalaani.

Arsummi peqataasuniit oqariartuutigineqarpoq puullaaqissutigineqartartoq, marloqiusamik pisor-tanik kiffartuunneqarnerup ingerlanneqarnera, pi-

ngaartumik peruluttoqartillugu pinasuartumik ikiorserneqarsinnaannginneq misinnartartoq paasisinnaava-ra. Peqqinnissaqarfik aamma kigutileriffik Kujataani qitiusumik peqqinnissaqarfimmiit kiffartuussineq inger-lanneqarpoq, allanilu utoqqartut isumassorneqarnissani kiffartuussineq KS-mit ingerlanneqartarlutik. Tama-tuma kingunerisaraa susassaqaarfiit imminnut oqaloqatigiittannginnerisa paasisstisseeqatigiittannginnerlu, sukkannerusumik kiffartuunneqarsinnaanerigaluit pisinnaasanngitsut. Tamanna sumik peqquteqarnersoq ili-simaneqaanngilaq nassuiaanneqarnikuusimannginnamik.

Utoqqaat uparuaatigaat, KS politikkerinit imminnut pillutik tikinneqartannginneq, pissutsit piviusut pillu-git anngussivigerusuttaraluaramikkit, aammattaaq Borgmesterip pissusiviusunik takunninnissaanik kissaate-qaraluarlutik oqariartuuteqarfigerusuttaraluaritsik. KS immikkut allaaserilluakkamik anguniagassanillu assi-giinngitsunik utoqqarnut politikkeqarmat, peqataasut toqqarlugit apeqquteqarfigaakka tamatuminnnga ilisi-masaqarnerisut, namminneq tamassuma piuneranik eqqumaffiginninersut, tamanna annersumik ilisimane-qanngitsoq paasivara.

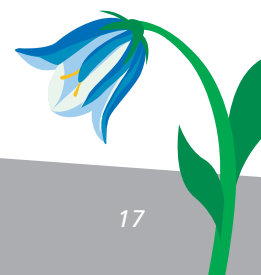
Peqataasunit oqariartuutigineqarpoq, utoqqalinersiat tunniunneqartartut saniatigut suut allat pisinnaati-taaffigineritsik annerusumik qaammarsaassutigineqartanngitsut. Utoqqalinersiat inuussutiginiassallugit naammattanngitsut, nioqqutissat akisupput sulilu akitsoriartorlutik, pingaartumillu sapigalinnut nioqqutis-sat pisiariinnariaasannginneri uparuaatigineqarlutik, pisiarisinnaatillugillu akisunerusartut. Utoqqalinersiat saniatigut inummut tapiutit – innarluutilittut aammalu peqqissutsimut tapiissutigineqartartut erseqqissumik ilisimaneqaanngitsut paasivara.

Aningaaserivimmit kiffartuunneqarneq aamma akisuvoq. Attaveqaatit digitalit atorlugit, nunaqarfinni ima pitsaatiginngillat, MIT ID atorlugu kontorisamiit allap kontoanut nuutitsineq piinnariaalluni.

Sumiiffigisamiit allamut angalassagaanni, illoqarfimmi najugaqartunut naleqqiullugu akisuujusoq uparuaa-tigineqarpoq. Assersutigineqarpoq illoqarfimmiit illoqarfimmut, illoqarfimmi najugalik qaavatigut nuna-qarfimmi najugalittut aningaasartuuteqaqqaartanngimmat, taamaammat kissaatiginaraluartoq akikillisaavi-gineqartarsinnaaneq.

Nuup katersortarfiani innuttaasunut tamanut ammasumik saqqummiineq, paasisstisssineq, oqallititsineq

Nuummi innuttaasut amerlassusaat eqqarsaatigalugu takkuttut utoqqaanerusut 15-niupput. Misinnarpoq su-miiffinni innuttaasunut ataatsimiisitsinissanut piffissaagallartillugu, aggersaasernerit peqataatitsiniarnerlu an-nikilliartuinnarnerat soqutigineerukkaluttuinnarnerallu. Tamanna sumik peqquteqarnersoq eqqarsaatersor-narpoq. Pingaartumik inersimasut qanoq ilisukkut ukioqqortusinermi, utoqqaligunik qanoq kiffartuun-neqarnissamik eqqarsaatersuuteqartarnerisut tusarusunnartaraluarimata, ilisimallugu pingaartumik aamma Nuup illoqarfittaani utoqqarnut kiffartuussinerup naammaginangitsumik iluaagineqar-tartorlu ilisimallugu.

Maluginiarpara, KNR-mit tusagassiortumik najuut-toqarnera, tamannalu utoqqaat sinnerlugit nuannarutiginnitsoorsinnaanngilara, tamatuma kingunerimmagu, suliassaqarfia, sulisoqarnikut inis-simaneranit, utoqqaat ulluinnarni inooqataaner-mikkut saaffiginnissutigisartagaat, inuiaqatigiinnilu utoqqarnut atugassarititat killiffii unammillernartut pillugit, KNR Radio aqqutigalugu apeqqarissaarfigi-neqarama, kingorna nuna tamakkerlugu aallakaa-tinneqaqattaartumik.

Nuup katersortarfiani suliassaqarfiga Power point atorlugu, kiisalu maannamut ilisimalikkannik, kil-

liffinnillu saqqummiussereernerup kingorna oqalliseqatigaakka, naallu peqataasut ikikkaluartut oqallinneq imartooq nuannersorlu ingerlanneqarpoq.

Qulequttat sammineqartut oqariatuutigineqartut pingaarnersiorlugit.

Peqataasunit apeqqutigineqarpoq, UPO sumik peqquteqartumik, oqaaseqartartunut allanut sanilliullugu saqqumilaannginneranik ersinngippallaarneralu, facebook aamma attaveqaatit allat atorluarneqarsinnaa-sorinaraluarmata. Paasilluarsinnaavara sooq apeqqutigineqarnersooq.

UPO allaffissornermilu suliaqartitaq marluinnaapput. Aningaasaliissutit taama isikkoqartillugit sulisut amer-lineqarsinaagatik.

Inuiaqatigiit ukiuisa ukiuni makkunanerpiaq annertuumik nikikkiartupiluulernerat ilutigalugu, malitsigisaa-nik sunniutit pitsaanngitsut ersertalersut, pingaartumik utoqqarnut kiffartuussinnermi isumassuinnermilu pisa-riaqartitsisut sumiiffinni sulisussaaruuttarneq, pissutsit unammillernarsereersut, utoqqarnut pisinnaatitaaffiit oqariatuutigineqartuarnissaat pingaaruteqarlunnaraluarmata, taamaammat UPO Inatsisaanik kivitsiniar-neq imaanaanngippat, kissaatiginangaarualuartoq oqaaseqartartut allat assigalugit, sulisutigit amerlisarne-qarnissaat. Naalakkersuisunit paasineqarnissaa taparserneqarnissarlul sulissutigigiga akissutigisama ilagaat.

Maluginiarpara ataatsimiisitsininni KS-mi Utoqqarnut siunnersuisooqatigiit ilaasortat ilaat najuuttut, nu-kittuujusut piumassuseqartut, kissaatiginartissimagaluaaallu Kommunabestyrrelsermut qinigaaffik 2021 - 2025 utoqqaat siunnersuisooqatigiit KS-mik suleqatiginneq pitsaanerussaasimagaluartoq. Politikkeri-nut susassaqtartunut, pingaartitanik eqqartusagassatut siunnersuutit, utoqqarnut atugassarititaasut pit-sannguuteqartinneqarnissaat siunertaralugu, oqariatuutitit pimoorullugit tiguneqartannginneranik uter-tiffigineqartannginnerlu maqaasineqartartoq. Siunnersuutigisartakkaminni assersuutit pingaarutilittut ilaatigut taaneqarpoq, Nuuk illoqarfittaani ukiup ataatsip ingerlanerani angerlarsimaffimmi ikiortariallit 200-nit 300-nut qaffariarsimanerat iluuseqarfigineqarnissaannut, siunnersuutillu aallat politikkeriusunut ingerlateqqinneqartarualuartut utertiffigineqartannginneq uggornartuutinneqartartoq.

Nuup illoqarfiani, puigortunngortartut amerliartortillugit uparuaatigineqarpoq, maqaasineqartoq taakku-nunnga sammitinneqartumik iliuusissatut pilersaarutinik annertunerusumik sammineqannginnerat. Soorlu puigortunngortunut angerlarsimaffiornissamut siunnersuut, nerriviup amusarianut tammaannassanngip-pat, puigortunngornermik eqqorneqartartut kiffartuussinnermi aporfiusartut, soorlu sulisussaaruuttarneq al-lallu unammillernartut amerliartuinnartillugit sullilluarneqarnissat, pisariaqartitsinerlu annertusiartuinnartil-lugu sammineqarnerat amigarineqartoq.

Oqariatuutigineqartoq paasilluinnarpara, 2013-mi Naalakkersuisut Puigortunngortarneq pillugu nalunaaru-siaat naapertorlugu suliniarneq arriimmat, kisiannili aamma kommunit qulequtaq pillugu, namminneq pia-reersarnissaat avaqunneqarsinnaanngilaq.

Utoqqaat siunnersuisooqatigiit ilaasortat ilaanniit oqariatuutigineqarpoq, utoqqarnut pisinnaanerusunut im-mikkut KS politikkeqannginnera maqaasineqartoq, aammalu taakkununga sammisuni, tulluurtunik inissia-nik sanaartortoqarnissaa pisariaqarualuartoq. Inissiani pioreersuni, sanaartukkanilu nutaani, inissiani alliunerusuni avammut isikkiveqanngitsuni, utoqqarnut neqeroortigineqartartut tulluurtuusan-ngimmata. Sulisinnaagallarnerup nalaanisut avatangiiseqarnissaq utoqqanngorluni naleqartinne-qarnissaa pingaaruteqarmat, susassaqtartuni paaseqqunartoq oqariatuutigineqarpoq.

Taaneqarpoq aamma, utoqqaat illuanut nuunnisamut utaqqisut amerlasuujusut, aammalu amerlasuut ukioqqortusereerlutik illoqarfimmit allamiit Nuummut nuuttartuusut, inisimasuusartut imaluunniit inissamik qulakkeerinnissimanatik tikittartuusut, tamannalu unammilligassaasoq eqqumaffigeqqissaagassaq. Ilutigitiillugulu oqariartuutigineqarpoq, KS utoqqarnut politikkaa allaaserilluagaq ukiunilu tulliuuttuni sukumiisumik siunniussat malitseqartinneqarnissaat maannangaaq aallartinneqartariaqartut, taamaaliortoqanngippat "inortuisoqassamat – ilami inortuereersoqartoq" iliuuseqartoqanngippat akisunerusumik kinguneqartussatut malitseqassammata.

Kiffartuussinermi missingersuusioriaatsimik inatsisip

allanngortittariaqarneranik eqqarsartoqartariaqalersoq, ukiuni tullinnguuttuni kr.mio 100 pallillugit utoqqarnut kiffartuussinermi pisariaqartitsisut nukinginnartumik sullittariaqartut amerliartortillugit, aningaasat uninngasuutit inatsimmik allanngortitsinikkut taakkununga tuttussanngorlugit atorluarneqarsinnaagaluar-mata.

Nuup illoqarfia illoqarfinnut allanut sanilliullugu aqquserngit pitsaanerugaluartut, rollatorinik atuisuulluni sulii pitsannguuteqartitsisoqarnissaa KS eqqumaffigisassargaa oqariartuutigineqarpoq.

Tjenestemandit nunatsinni soraarnerit aammalu Qallunaat nunaanni soraarnerit atugassarititaasa immikkoortinneqarnerat uparuaatigineqarput, aammalu assigiinngisitsisoqarnera erseqqissumik taaneqarluni. Peqataasumik annerusumik agguutigineqarpoq, innuttaasunit atsiortiternerit 800 sinnerlugit tunniunneqartut, ulloq manna tikillugu Naalakkersuisuniit iliuuseqartoqarumannginnera "puiguinnartutullu" susassaqtunik qisuariartoqaqqinnginnera, taamaammat paasilluarsinnaasaritsik, qallunaat nunaannut nuunnissamik aalajangiinnartoqartarnera, soraarnerussutisiat katersat annaannginnissaat siunertaralugu, aammalu utoqqarnut atugassarititat qallunaat nunaanni pitsaanerummata. Apeqquutigineqarpoq, Kalaallit nunannaat akileraarluni akiliisussanngormat assigiissitsinissamut noqqaassutigineqartoq unitsiinnarneqarneris, ulloq manna tikillugu killiffik susassaqtunit iliuuseqarfiginarneqanngitsutut misinnarmat. Uuma nalunaarusiap allaaserinerani akissusiornissaanut periarfissaqarsimanngilanga.

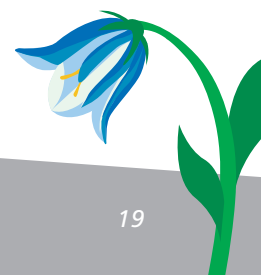
Nuuk illoqarfik innuttamigut amerliartuinnartillugit, pinasuurtumik nakorsiartarfeqaraluartoq misigisima-soqartartoq, sinerissamiit passunneqartariaqarlutik tikiunneqartartut salliunneqartartut, immikkoortitsisoqarunilu assigiimmik peqqinnissaqarfiup tungaaniit kiffartuunneqarnermi atugassaqtitsisoqartariaqaraluartoq.

Nuummi utoqqarnut kiffartuussineq pitsannguuteqarnerusariaqartoq oqariartuutigineqarpoq. Utoqqaat paaqqinniffiini sulisoqartartoq, suleruluttartunik ilaatigut 18-time tikillugu, sulisussaaruttarnerup kingunerisani ilinniarsimasut aammalu misilittagaqarluartut nukissaaruttartut, taakkulu nakkaannartassanngippata sulisussaqaarnikkut qulakkeerinninnissaq iliuuseqarfiginneqartariaqartoq avaqqunneqarsinnaanngitsorlu.

Soqutiginaartumik KS-mi utoqqarnut siunnersuisoqatigiinnit oqaluttuarineqarpoq, ilisimagamikku pingaartumik ikiorserneqartariaqavissuni sulisussaaruttarneq anigorniarlugu, KS-mut siunnersuuteqarsimallutik, angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarnerup pisortat ingerlatarinngisaanik namminersortunilli suliarinnittusaarsiuunneqarsinnaanera. Tamanna Utoqqaat illuini, angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsivinni, utoqqaat innarluutillit timikkut passunneqartariaqartunut, taamaaliornitsigut kiffartuussinerup pitsaasumik pisariaqartitallu qulaakkerneqarnissaa siunertaralugu.

Katersortarfimmi peqataasut oqariartuutaat pingaarnersiorlugit:

- Peqqinnissaqarfimmi sullinneqarneq naammagineqanngilaq ajorluinnarlunilu

- Utoqqaat KS politikkaa malitseqartinneqanngilaq qaammarsaatigineqarnikuunngilaq katerititsinikuunngillat utoqqaat isumasioorneqartanngillat.
- Utoqqaat tamarmik katerittarfissaagaluat Pilutaq siunertamut allamut atulernikuuvoq, allamik katerittarfimmik KS neqerooruteqartariaqaraluarpoq.
- Utoqqaat aammalu utoqqaat innarluutillit KS-mit missukutaapput.
- Qassissaa utoqqaat atugarissaarnerulernissaat siunertaralugu qineqqusaarutigineqassagamik? Pitsannguutillu anguneqassanatik takussutissaqarnatillu, ullumikkut sulii qaavatigut aaqqinniagassat imaannaanngitsut takkupput, aamma sulii unammillernartut allat takkussuutissapput.
- Politikkerittoruna nammineq misilillissuk utoqqaat paaqqutarinniffinni qanoq paaqqutarineqarneq ittuunersoq, nerisat sallaalliutigineqartut namminneq nerillugit
- Utoqqaanuku ataqqineqartariaqartut pitsaasumik inooqataasussaataasut.
- Angajoqqaakka utoqqanngormata malinnaaffiginikuuakka (tussunnguvoq) puigortunngortutut qanoq atugaqartinneqarnerat, sullinneqarnerallu. Isummertaatsip, "utoqqaligamiuna puigortunngortoq" isummertariaat taanna akueriuminaappoq. Ilisimasariaqakkanik qanorlu sullinneqarnissaanik immikkut tamarmik ataasiakkaarlutik sullinneqarnissaanik pisinnaatitaaffeqarput.
- Utoqqaat pisariaqartaat aallaavigalugit sullinneqassapput, systemiunngitsaq.
- Puigortunngortunngortut pillugit qinikkat iliuuseqarnerusariaqavipput.
- Aningaasat initoorujussuupput, ukiuni qaninnermi utoqqaat amerleriaartussaapput, peqataasup kaammattuutigiiqaa, uagut utoqqaat aamma tinnerasaasusariaqarpugut, tamannalu angusariaqartoq.
- Nuannaarutigaa oqaaseqartartup eqqumaaffigaalu, utoqqaat innarluuteqartartut immikkut isiginiarneqartariaqartut aallunniarmagit.
- UPO sulisuususi ikippallaarput marluinnaavusi, arlarsi napparsimalerpat kiap ikiussagamisi?
- Amerlasuut utoqqaat angerlarsimaffimminnit pisiniarfinnut pisiniangikkunik akulerunnatik inooqataapput, taamaattoqartillugu kiap qulakkiissavaanga ajunnginnersut.

Ippiarsummi utoqqarnut najugaqartunut, namminerisamik najugalinnut sammisassaqaartitsivimmi atuisunut, utoqqaat siunnersuisoqatigiivi naapinneqarnerat.

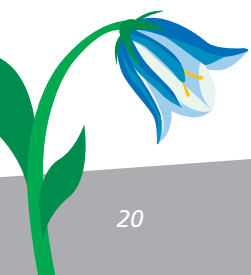

Ippiarsummi sammisassaqaartitsivianut atuisut tamanut, Ippiarsummi najugalinnut suliaassaqaqfigisama paatitsitsiniutigineqarnissaanut, aammali taakua uannut sunik anngussaqaarusunneranik paasisaqaqfigerusullugit aggersaanikuuvunga. Periarfissaq iluatsillugu KS aqqutigalugu Utoqqarnut siunnersuisoqatigiit ilanngullugit aggersarpakka takkuttoqaranili.

Ippiarsummi annertuumik isumassorneqarnissamut pisariaqaartitsisut 32-it najugaqarput, taakkunannga 12 – it annertuumik innarluutillit ikerisarneqartartut, utoqqalinersiaqarsinnaatitaanermut ukiut killissarititaasut tikinneqarsimanngitsuni najugaqarlutik.

Ippiarsummi ulloq unnuarlu innarluutilinnut utoqqarnullu paaqqutarinniffiup, ilaani ippoq sammisassaqaartitsivik aaqqissuussanermigut ajunngilluinnartoq iseruminartoq, iluaqusersuutitigut atortorissaarusornermigut amigaateqarpasinnigvissoq. Sammisassaqaartitsivik qaamalluni isikkivigissumiilluni, atuisunut naleqqussarluagaalluarpasittoq.

Samisassaqaartitsivik najugaqartunut, illoqarfimmiillu immikkut atuisuunissamut akuersissute-

qarsimasunut neqeroorutaavoq. Maannamut 30-it pallillugit atuissuullutik, sapaatip akunneranut ullormut agguaqatigiissillugu atuisut nikerartut 12 – 15 amerlassuseqakkajullutik, ullunilu allani amerlanerusinnaasarlutik.

Atuisut sulisut assigiimmik sutortarfimmi akiliuteqarlutik ullup ingerlanerani sutugassaminnik pisisinnaapput.

Sulisunit oqariartuutigineqarpoq, uggornartuutinneqartoq, nukinnik atuilluni qisuariartartut, tarnikkut naparsimasut, timikkut sanngiinnerusut ikiorneqartariaqarnerusut, sammisassaqaqtitsivimmut atuisuunissaannik neqeroorfigineqarsinnaasanninnerat. Tamanna aaqqiivigineqarsinnaagaluarmat sammisassaqaqtitsivimiinneranni ataasiakkaanut tapersersortiliisarnikkut.

Sammisassaqaqtitsivimmi maannamut, atuisuunissamut utaqqisut 10 – 15 amerlassuseqarput, pingaartumillu Pilutaq siunertarisannut atorunnaarsinneqarmat matuneqarmallu, utaqqisut ukiut pingasut tikillugit utaqqisinnaasalersimasut. Immikkut timiminnik aalatitsinissamik pisariaqaqtitsisut piginnaanngorsaqqinneqarnissamik pisariaqaqtitsisut isiginiarneqannginneri, taakkuugaluarmata malunnaatilimmik piginnaanngorsagassasut, ulluinnaasa isumaqarnerusumik immersorneqarnissamik pisariaqaqtitsisusut. Sammisassaqaqtitsivimmut artortorissaarutini arlalinnik iluaqusersuuteqarmat, atuisuunissamut neqerooruteqarnikkut pitsaaliuineq ingerlanneqarsinnaagaluarmat, taakkununga periarfissiisoqannginnera uggorineqartoq paasisinnaavara.

Ippiarsummi KS kiffartuussinissamut suliassaqaqfiup allaaserineqarnerani ilaatigut ima allaaserineqarpoq, issuaaneq aallartippoq:

“Innuttaasut ataasiakkaat eqeersimaartumik inuuneqarnerannik attassiinnarneq, taamaaliornikkut imminut isumagineq nukittorsarneqarsinnaaqullugu innuttaasullu sapinngisamik sivilunerpaamik nammineq angerlarsimaffimmini najugaqarsinnaanera anguneqarsinnaaqullugu. • Innuttaasut ikiorserneqartut ulluinnaani allaanerumik sammisassaqaqarnissaannut periarfissaqaqtinneqarnissaat • Inuit akornaniikkusukkunnaarnissamik kiserliulernissamillu pinaveersaartitsineq • Aappaasumut/qanigisaasumut innuttaasumik paaqqtarininnermik annerpaamik isumaginnittumik oqilisaassinermik neqerooruteqarneq. – Aamma ima allassimasoqarpoq;

MALUGIUK: Inuit avammut qisuariartartut sammisassaqaqtitsineri neqeroorutitut inissamik tunineqarsinnaanngillat”. Issuaaneq naavoq.

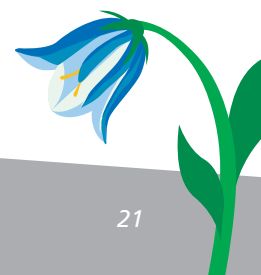
Oqaaseqaat:

Isumaliornarpoq suliassaqaqfiup kiffartuussineri siunertarisaa atuarnani, Utoqqaat immikkut pisariaqaqtitsisut inuunerisa immersorneqarnissaannut pisinnaatitaaffinnik, immikkullu pisariaqaqtitsisunut avammut qisuariartartuunerat peqqutigalugu immikkoortitsinerusoq. Paarlattuanik sammisassaqaqtitsivinnut taakkununga tullartumik KS nittartagaani neqeroorutiniq allanik takussutissiinnngimmat. Taamaammat isumalioqqutigillaqquneqarpoq, sulii pisariaqaqtitsinerusunut sammisassaqaqtitsiviup atorneqartarnissaannut oqariartuutigineqartut nalilersorneqallaqqullugit pingaartunik immikkut allatut sullit-tariaqartut eqqarsaatigalugit.

Maluginiarpara sulisut atuisunut pisariaqaqtitaannik eqqummareqqissaarneri atuisunullu malinnaalluarneri, soorluttaaq atuisut pikkoriffini sapigaannik eqqumaffigalugit pisinnaasaasa “arsaartuinnginnissamik” suleriaaseqarneri.

Ippiarsummi atuisunut UPO suliassaqaqfia pillugu saqqummiilinnginninni ilisimatitsissutigaaara periarfissaqaqtitsinanga, uannik oqaloqatiginninniartunut ataasiakkaarlunga oqaloqateqarsinnaaninnut, tamanna piffissaasuanermik peqquteqartoq, naak tamanna pisariaqaqtinneqaraluartoq. Tamanna kissaatigineqarpat, oqarasuaat sianerfissaq 544707, imaluunniit mail utoqqaat@nanoq.gl innersuusiutigaakka.

Ippiarsummi atuisut 25-it pallillugit sulisorpaaluillu peqatigalugit, UPO akunnerni marlunni suliasaqarfianik paassissutissiisuteqarfigaakka, naggataatigullu oqalliseqatigalugillu.

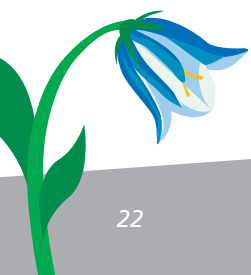
Utoqqaat illuini aammalu angerlarsimaffimmi ikiortinik pisariaqartitsiffimmi, utoqqalinersiat – innarluute-qarneq isumaginninnikkullu tapiissutigisartakkat allat, oqallinnermi pingaarnersiorlugit oqariartuutigisaat.

Atuisut oqariartuutaat;

- Qaammatit pingasunngulerpaat angerlarsimaffimmi ikiorteqartinneqarnanga, utaqqiinnarsinnaanngin-nama nammineq akilerlugu eqqiaasitsisariaqarnikuuvunga
- KOL-mik nappaateqarama ikiorneqartariaqavippunga, taamaammat angerlarsimaffimmi ikiorti pinngit-soorsinnaanngilara.
- Sulisussaaruuttarneq pillugu ilisarisaqarpunga. Ukiorpaaluit matuma siornatigut pisinnaagallarama utoq-qaat illuanni suligallarama sulisut marluinnaviulluta, sulisut takkutinngikkaangata najugaqartut 30-it unnuarsiortarnitsinni sullittarnikuuagut, pissutsit qangali taamaapput allanngornikuunngillat.
- Ineqarnermut tapiissutit pillugit assigiinngisitaartumik sullinneqartarpugut.
- Utoqqalinersiaqartugut assigiinngitsumik pineqartarpugut, sumiiffinni utoqqalinersiat saniatigut kr. 500 utoqqalinersiat saniatigut tunniunneqartarput.
- Utoqqalinersiat 1.oktober 2025 imeq, kallerup innera, kiassarnermut orsussaq qaffanneqartussaapput, inuuniarnikkut atugassarizat imaannaanngillat, taakkua saniatigut pisiassat qaffakkiartuinnavipput, utoqqalinersiaqartuusugut naakkineqanngilagut tamanna qatsunnarpoq.
- Isarussanut tapiiffigeqqullunga qinnuteqarama, peqquneqarpunga uppersaqqullugu aningaaseri-vimmi toqqortaateqarnerlunga ilisimatitsissutigeqqullugu, toqqortaqaqaramalu tapiiffigineqarnanga! Taamaattussaava?
- Paaserusunnaarpoq utoqqaat paaqqutarinniffiini najugaqartutut utoqqalinersiat 46 % kisiisa tunniunne-qartarneri qanoq naatsorsorneqarsimanersut, suullu aalajangiinnermut tunngaviliisuusimanersut, taman-na paasisitsiniutigineqarnissaa kissaatiginarpoq. Naalakkersuisuusimasup suliani naluaa, allalaaruk paasiniagassaasoq suliani naammassinikuunngimmagu.
- Naalakkersuisut, susassaartut, utoqqarnik sullissisut utoqqartut innarluutiliulluni tusaaneqanngitsutut misinnartarpoq, taama tusaajumaneqanngittarneq qatsunnarpoq.

Sulisut - aqutsisut oqariartuutaat pingaarnersiorlugit:

- Ingerlatsinermut aningaasaliissutit ikippallaarneri peqqutigalugu pitsaasumik sullissisinnaanerigaluit iluatsinneq ajorput, akissarsiat il.il malinnaanngillat, ilinniarsimasullu ikippallaarlutik.
- Qinikkat allaffimmilu akissusaasuusut utoqqaat paaqininittarfianni pissusiviusut qanoq ittuunerinik ilisi-maaritigineraat apeqquusernartarpoq sulisut sulinngitsortarneri qanoq iliuuseqarfiginiarneraat qanorlu tamanna pakkersimaarniarneraat maqaasinartarpoq.
- KS visitation aamma Ippiarisuk suleqatigiinnerusinnaagaluarpur angerlarsimaffimmi ikiorteqartut amer-lanerit Ippiarsummik atuisinnaanerugaluarpur.
- Suliffimmi avatangiisit eqquutinneqarnissaa eqqumaffigilluartarpagut, atuisunut pitsaanngitsumik tut-seqqunagu.
- KS-miik utoqqarnut paasisitsiniaasarpur sussassaqaqtunik aggersaagajuppugut taakkununga siunerta-linnut susassaqaqtunit paasisitsiniaanerit aamma ingerlanneqartarput.
- Pinngortitaq atorlugu atuisut peqatigigaangatsigit siunertaq atorluarniartarparput, soorlu aalisariarto-qarsimatillugu atuisut tisaqatigisarlutigit.
- Sulisut sullitatik pingaartippaat.
- Aqutsisutut, sulisunut tankefelt terapi eqqunneratigut, malunnartumik sulisut aalaakkaanerulerput, piffissaqarfigineqarnissaa pingaartippara.
- Inuit innarluutiliuttut taparserneqartarput sulilu utoqqalinersiaqarsinnaanermut ukiut killissarititaasut tikiqqarsimanngitsuni, kajumissaasiilluni sulisoqarpugut tamannalu pineqartumut atuisuniilli nuan-narineqarpoq.
- Puigortunngortunut pasitsaassat eqqumaffigisarpavut.
- KS-mi susassaqaqtut, Ippiarsummut tunngatillugu suleqatigiinnerusinnaagaluarpugut, angerlarsima-fimmi ikiorteqartinneqartarput amerlanerit atuisinnaanerugaluarmata, atuisutut akuersissuteqartut ul-lut tamaasa takkunneq ajormata.

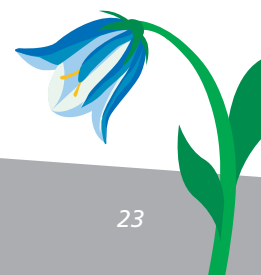

Nuummi angerlarsimaffimmi ikiorteqartinneqartunut pulaarnikka

Nuummiinnissara iluatsillugu susassaqtartunut misissueqqusini kuuvunga, Nuummi angerlarsimaffimmi ikiorteqartinneqartunik uannit pulaarneqarnissamik soqutiginnittoqarnersooq. Taamaaliortarnikkut utoqqaat inuttaasunut naapitsisarnissanni ornigussinnaasimanngitsunut UPO suliaassaqtartunik aammalu pisinnaati-taaffiiniq, sumillu siunertaqtarlunga pulaarumaninnik nassuiaateqartigisarakkut. Pulaarnissanut atatillugu ulluinnarni angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarnermi ataqtigissaarisumik peqataasoqarnissaa kissaatigisarpa, siunertarisannillu nassuiaateqartarlunga erseqqissaassutigisarlugulu, pulaarnikka sulianik nakkutilliinerusannigitsut, taasamali saniatigut atuisut isumaannik atugaannillu pingaarnertut paasisaqtartigisut-tarikka. Pulaarnissara sioqqullugu, angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarnermut allaffeqartik orniguffigaara, tassanilu naammattoorlugu ingerlaqtassarpur, ataqtigissaarisooq sulinnigiffeqarmat taanna sinnerlugu peqataassammat ornigiffissanulli ilitersussammanga.

Iserfigaara 81-nik ukiulik kisimiittoq, angerlarsimaffimmini nammiinerluni sapinngisaminik pujoralaarusaar-toq. Kaasuartaqqanik pisiutiniq iluaqtarsuuteqartinneqarpoq. Oqaluttuuppaanga kingullermik august aal-lartittoq eqqiaassunneqarsimalluni, ullut 14-nikkaartumik eqqiaassunneqartartussaagaluarluni. Takkuttus-saqtartoqanngitsillugu nalunaarfigineqarneq ajorpoq. August sioqqullugu eqqiaassusaq isillatuaangami, errugassamerngit eqqagassallu kisiisa isumagisarsimagai, naak aperisarsimagaluarlugu allannittaag soorlu na-termi asaanerit asattussannginnerai annerusumik akineqartarani, tamanna pakatsinartoq. Ukiut arlalialuit matuma siornatigut illoqartimmi allamiit nuuttuunerarpoq, panini ernuttanilu qanillerusullugit, taakkunan-ngalu ikiortuarneqartarluni, naak suliffeqaraluarlutik, eqqiaassaa suni nammineq sapikkaminik allanilu ikiuuttariaqtartut. Oqaluttuuppaanga, utoqqarnut sammisassanut aliikkutaasinnasunillu utoqqarnut tun-ngasunut akuuneq ajorluni, taannalu kinaassusiminiittoq, kisimeerujoorneq sungiusimanerullugu. Pulaakka-ma inigisaa, inissiani allerpaamiippoq, immikkut rollatoreertunut majuariaqarpoq. Ineqartinneqarnini ajun-gikkaluartoq, inigisani nuannarinngilaa allerpaamiimmat, eqqaamiunilu pingaartumik imigassartortarner-mi perulluliorlutillu nipiliortarmata toqqissimasarneq ajorluni. Utoqqalinersiat tigusartakkani naammattu-saartartuunerarpari, pisiassat akisoqimmata. Ajunngitsilluni niuerniassaguni busseqqaartariaqtartami. Taak-kua saniatigut ataasiannavilluni isarussanut taperneqarnikuusimanerarpoq. Qanittumi sanami uninngasima-voq katsorsartilluni, kingornalu aalajangersimasumik hjemmesygeplejerskemit pulaarneqartarluni, alakkar-neqartarnini iluarigaluarlugu suleqatigiuminaatsillugu, imminerminut tunngasut iisartakkat il.il apersoralu-arlugu ilaanniluunniit apeqqtigineqartut pillugit akineq ajormat, imaluunniit neriorsuutigineqartut uterfi-geqqinneq ajormagit. Maannakkut ukioqqortusigami nunagisaminut angerlarusunnerulernikuulluni taman-nalu pisinnaagaluarpat, eqqarsaatimigut toqqississagaluarluni.

Pulaakkama aappaa tassaavoq, 78-it ukiulik kisimiittoq. Qanigisani angalasartooq piffiit ilaanni ineqatigiler-tarlugu. Pulaarninni kammalaataasoq isersimasooq naammattoorpara. 2019 aallarnerfigalugu angerlarsima-fimmi ikiorteqartinneqalersimasooq, taannalu ulloq manna tikillugu allannguuteqarani ingerlanneqarluni. Najuuttorisartakkani tikikkaangat ikiorteqartitsineq unitsinneqartartoq. Najuuttorisani aallaqqikkaangat ikiortip aallarteqqinneqarnissaa siunertarlugu nalunaaraangami tamatigoortuusannigitsooq, piffissaagallar-tillugu qisuariartoqartarnera, assersuutigalugulu, maannakkut ullut 14-nissaat ingerlasooq, saaffiginnissuti-ni sulii qisuariarfigineqarani. Peqqissutsimik peqquteqartumik igasinnaannigilaq oqimaatsulerisinnannigilaq, imaaliannaarluni anisinnannani. Pulaagara nikissagaangami pisiut kaasuartaq pinngitsoorsinnannagu. Usorisarlugit inuit aneersinnaasut silaannarissarsinnaasut. Taamaammat naak taamaattussaannigikkaluar-toq qujamasuutigisarlugu peqqinnissaqtartigilakulasuusarami, nikiffigisatuarisarlugu Portørinik aaneqaraa-ngami. Taakkua periarfissaqtartillutik uiaarterillutik periarfissaqtartillugu peqqinnissaqtartimmut anngunne-qarsinnaasarnini, taamaaliornikkut illoqartik takusarsinnaasarlugu. Oqaluttuuppaanga, KS arlaleriarlugu apeqqtartigisarsimagaluarlugu taxa kort tunineqarsinnaanerluni akineqarnerli ajorluni. Pulaakkama ar-laleriaqaluni aneersinnaanniginnini, pingaartumilli sammisassaqtartitsivinnut imaaliinnarluni ornigussinnaan-nginnini taasarpaa, Ippiarsummillu atuilersinnaagaluarluni inuummarissaatigisassallugu qularinagu. Kam-malaatini isersimasooq qujaffigalugu taannaqanngikkaluarpur, niuerniussinerit, eqqiaanerit, iganeqarnerit allatigullu ulluinnarminik qanigisani angalagaangat ikiuuttarnernik qujaffigalugu. Peqqinnissaqtar-fiup tungaaniit sullilluarneqartutut misigisannigilaq, iisartakkani pillugit sukumiisumik oqaloqa-

teqarusuttaraluarluni iluamik akineqannginneq naammagisanngikkini. 2019 initaarami pisatakikkami, sofa-mik ikiorserneqarsimanerarpog taarsersugassatut aalajangiiffigisimasamik. Taama aalajangiineq sumik tun-ngaveqarnerisog ilisimannginnerarpa allagarsissusiutiginnisaannarsimallugu, aammalu ilisimanngikkini sul-i utoqqalinersiaminiit taarsersuinerluni, utoqqalinersiat aallagartaanik tigusaqarneq ajorami, aammalu ilisi-managu inatsisitigut suut pisinnaatitaaffiginerini.

Pulaagassama pingajuat angerlarsimanngimmat iluatsinngilaq, taanna utoqqaavog qamutiniq kaasuarta-kanik iluaqusersuuteqartinneqartoq.

Nuup illoqarfia ineriartupiloorpog, inissiaarsuit quleriaat arlallit nappartiterneqarnikuullutik. Pulaaffigisa-sagaluagara inissiaarsuarni quleriaat, arfernganni ineqarpoq, nikissagunilu elevator atorlugu inissiamiit ni-kissinnaasog. Taannaavog pulaagassaagaluama pingajuat, Pilutami utoqqaat peqatigiiffianik naapitsinni, oqaluttuuppaanga, inissiaarsuarmini elevator atorsinnaajunaarluni aseroqqanerani, ulluni 14-nini inigisami-niit anisinnaasimanani.

Utoqqaat peqatigiiffiat - Nuuk

Angalanissap piareersaasiorterani, Nuummi utoq-qaat peqatigiiffiat namminneq attaviginninnerat ilutigalugu aalajangerpunga peqatigiiffimmi atui-suusut naapissallugit, naak angalaneg pilersaaru-siaq piffissaasuanaraluartog. Tamanna ulluinnarni Nuummi utoqqaat katerittarfianni Pilutami, nuan-nersumik imaqarluartumillu UPO suliaasaqarfianik saqqummiiffigaakka oqalisseqatigalugit, oqariar-tuutaallu tusarnaarlugit. Najuuttut 25 missani peqa-taapput, akunnerit marluk najorakkit.

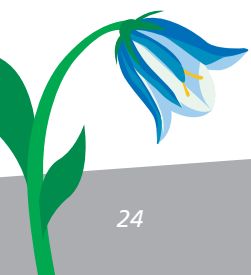
Malunnarpoq Peqatigiiffik eqeersimaartuusog ilaa-sortaasut, siulersuisuminnut tatiginnillutillu ataq-qinnippasittut, tamannalu aamma paarlattuanik, takusaq tusaasarl pillugit nersualarinngitsoorsin-naanngilanga.

Oqaluttuunneqarpunga peqatigiiffik angalanissa-mut ungasinnerusumut pilersaaruteqarlutik ani-ngaasanik katersisimallutik, pilersaarullu piviusun-gortinneqanngimmat Nuummi unnuisarfiit ilaan-ni ilaasortat arlaqartut, ulluinnarni inuunerisag al-lanngulaarlugu unnuisimallutik, imminut aliikku-sensorlutik nerilluataarsimallutik, aaqqiissutaasorlu ugguutiginngeqigitsik.

Sumiiffinni UPO pillugu saqqummiisarninni tupin-nanngitsumik, sulisoqarnikkut aningaasaqarnikkul-lu inissisimaneq uparuaatigineqartarpoq, uani aamma tamanna anngunneqarpoq. Utoqqaat atugarisaasa sunniuteqarluartumik sumiiffinnut tamanut sullisiginninnissaq, pingartumik Inatsimmi suliaakiissutigine-qartut naammassineqassappata, sulisoqarnikkut aningaasaqarnikkullu annertusariaqartoq peqataasut oqa-riartuutaat tapersiinnarsinnaavara. Tupinnanngitsumik apeqquteqarfigineqarpunga, qanoq iliorluta sulisut marluinnaatilluta sinerik tamakkerlugu utoqqaat oqaaseqartarfiatut sullissiniarneq kivinniarnerripput?

Utoqqaat oqaloqatigisarneranni aammalu tusarsaajuartuusog naammagineqartanngittaqisorlu, angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsinerup pitsaannginnera oqallinnermi inituog.

Utoqqaat peqatigiiffiat Pilutami naapereerlugu, peqataasimasut ilaat utoqqaq 87- nik ukiulik, ataatsimiiffigisatsinniit angerlarsimaffiata tungaanut ingerlaqatigerujoortillugu, oqaluttuuppaanga 80- nik ukioqartilluni angerlarsimaffimmini uppinnermi kingorna, peqqinnissaqarfimmilu katsorsarneqarenermi kingorna, ukiorpassuit inigisimasani qimallugu utoqqarnut tulluarsakkamut inissamik neqeroorfigineqarnermi kingorna nuussimalluni. Ini nuuffigisani isikkiveqannginnerarpaa. Inissiaq ukiorpassuarni najorsimasani assut maqaasillugu. Pingaartumik imaq imminnerminut annertuumik isumaqartoq maqaasisorujussuugini. Peqqinnissaqarfimmi katsorsarenermi kingorna piginnaanikilligami, perngaammik angerlarsimaffimmi ikiorteqalersimalluni, ullullu tamaasa alakkarneqartartussaatur naliliiffigineqarsimalluni. Ulluinnarsiutigisarlugu eqqarsaatiginngitsoorsinnaasarnagu, ullumikkummita ikiortimik takkuttoqassanerpa? Ikiortit assut paarlakaajaattuusartut ilaat inuusuttunnguit nalunangitsumik iluamik ilitsersuunneqarsimasanngitsut, imminnerlu pilluni qanoq ittuunerminik suullu pisariaqartinnerini ilisimaarinnittanngitsut.

Oqaaseqaat:

Utoqqaat isumassorneqarnissamik annertuumik pisariaqartitsisut, pingaartumik utoqqaat kisimiittut sannginnerusut, ulluinnarsiutigisassarinnigilaat angerlarsimaffimmi ikiortimik takkuttoqarnissaa naalaruluffigisassallugu. Paarlattuanik kiffartuussivik ikiorteqarnissamut akuersissut aalajangiissutaasoq naapertorlugu, pisussaaffeqarpoq ikiorteqartumut nalunaassalluni, qanoq ilisukkut ikiortimik takkuttoqassanersoq.

Nuummi utoqqaat peqatigiiffianniit uparuaatit kissaataallu

Ikiorseqqulluni susasaqartunut saaffiginnittarnerni, sullissisunik oqaloqatiginneriaatsip nalilersueriaatsillu pitsaajuaannartannginneranik, systemillu qeratanera inuppalaanngittarneralu, aammalu uparuaanermi aperinnermiluunniit allaganngorlugit qinnuteqaatitit immersueqqusiinnartarneq naammagineqanngitsoq paasivara.

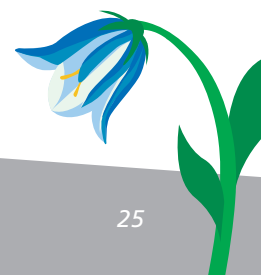
Naalakkersuinikkut aammalu KS ukiuni arlalinni ilisimareermassuk, inuiaqatigiit ukiuisa aggulunneqartarne-rat sukkasuumik nikikkiartortoq, misissuisarnerillu tamanna takutereeraluaraat, politikkerinik nutaanik qinersisoqartillugu, suliariniakkatut siunniussat "aallaqqaataaniillusoq" ukkanneqalertarneri kinguarsaataasartut, pitsaasumik sunniunneqartussaagaluanut. Maqaasineqartoq siusinnerusukkut eqeersimaartumik sul-lissarsimanerit, suleriaatsillu tamassuma utertinneqarnissaa kissaatiginartoq.

Peqataasut ilaanit kissaatiginartinneqarpoq, utoqqarnut kiffartuussinerni sulisussaaleqineq peqqutigalugu, nunanit allaneersut Nuup illoqarfittaani atuutilereermat, KS annertuumik piareersaateqartariaqarnerusariaqartoq, pingaartumik sulilersussanut ilitsersuussilluartarnissaa.

Sulisinnaagallarnerup nalaani aqutsisuusimasunik, aqutsisuusimanerullu nalaani aalajangiiffigisariaqakkani misillittagalinnik ilaqaramik, taakkua KS eqqumaffiginerullugit atorluarsinnaagaluarai, taamaaliornikkut utoqqaat kissaataat tusaaneqarnerullutik peqataatinneqarlutillu pisinnaalissagaluarmata.

Nuummi utoqqaat illuinut sukumiisumik misissuisoqartariaqaraluartoq, ilisimagamikku ilaatigut sulisut akunnerit 18-nit tikillugit sulisariaqartartunik, utoqqaallu "missukutaanerit" tamaanga killittariaqartoq.

Peqatigiiffiup oqariartuutigaa, KS-mi Utoqqarnut siunnersuisoqatigiivinut siunnersuutininik arlan-nik tunniussaqaqarsimallutik, kingullermik 2023 naajartornerani. 2024 uterfigineqarumaneqartut

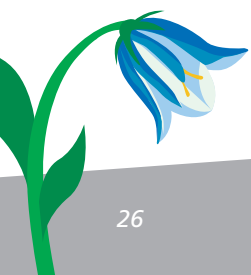
ulloq manna utertiffigineqartannginnertik ajuusaarnartuutikkitsik, ilanngullugu maqaasigitsik taakkunna-gaannit paasissutissanik tuniorarneqartannginnertik.

Peqqinnissaqarfiup tungaanut, nakorsiartilluni sukumiisumik misissorneqartannginneq maqaasineqarpoq, aammalu maqaasineqarnerarluni pisinnaatitaaffinnut tunngasuni maalaarfissamik iluamik qaammarsaavigi-neqartannginneq.

Peqataasup ilaata tinnersarlunga kissaateqarfigaanga, utoqqarni sullissinermi sulinerup nalaani nuannariin-narlugu facebook atuineq unitsilluinnarneqarnissaa suliniutigisariaqariga, oqarasuaat angallattagaq suliner-mut attuumassuteqanngippat.

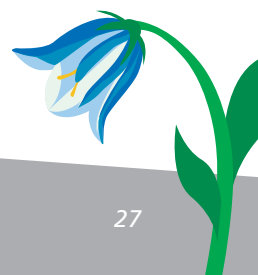
Utoqqaat peqatigiiffianni ilaasortat oqariartuutaat pingaarnersiorlugit:

- UPO-mut aningaasaliissutit ikippallaaqaat, uagutsinnut pitsaaneruseqarsumik sulissussinissamut pitsaanngit-sumik sunniuteqarput, nunarput qallunaat nunannut sanilliullugu aqqissuussanermigut qallunaat eq-qarsartaasaat naapertorlugu inuiaqatigiit aqqissugaanerata aqqissugaavoq, aamma pisinnaatitaaf-fiit eqqarsaatigalugit, taava qanoq ilillusi Utoqqaat tugarissaat pitsannguuteqartinniarlugit suliniarsin-naavisi? Qanoq iliorniarpisi?
- Iluarusuutigaaqarput Pilutami atuisinnaanerput, Peqatigiiffipput illersorparput, aamma siulersuisut pikko-rinnerisigut peqatigiiffipput nukittuvoq.
- Inissamik elevatorilissuarmut inissiani quleriinni nuutinneqarpunga ukiut qulit utaqqereerlunga. Pigin-naasakitsuugama qamutini kaasuatakkani atuisuugama ullut 14-nit elevator aseroqqanerani inigi-sanniit anisinaanikuunngilanga.
- Ilaqarpugut inissiaqartinneqartut, seqinermik, avammullu immamut isikkiveqanngitsuni
- Juni 2025 kingullermik angerlarsimaffimmi ikiorteqartinneqarpunga, maannakkut qaammatit pinga-sut tikippai sulit takkuttoqarani, taamanerini ilaquttama eqqiaassuttalerpaannga. Arlaliuvugut maani najuuttut angerlarsimaffimmi ikiorteqartussaagalarlutik akuersissuteqarfigineqarnikut, pisortat akuer-sissutaat naapertorlugu kiffartuunneqartanngitsut.
- Ilaqarpugut kiserliortut aammalu akuusanngitsut taakkuami qanoq qulakkeerneqartarnerpat sunik pisariaqartitsisuunersut.
- Niuertarfinnut ungasiartumiit pisiniarfinnut avinngarusimasumi najugaqarlunga niuerniarnermi ikior-neqartarnissaannik pisariaqartitsillunga naluara ikiorneqartarnissaanut pisinnaatitaaffeqarnerlunga.
- 83-nik ukioqarpunga aanaartoornikuullunga pisinnaasakkalu timikkut killeqarlutik, taamaattoq naliler-neqarpunga nammineersinnaasutut, tamanna pillugu igalaanik asaassunneqarsinnaanngilanga. Taman-na isummersorsinnaaninnik allannguuteqannginneranik isiginnittariaaseqarnermik peqquteqarnerseq naluara.
- Ilaqarpugut peqqissutsikkut malinnaavigineqarnissamik pisariaqartitsisunik, ilaat ukiup affa sinnerlugu peqqissusaa pillugu alakkarneqartanngillat.

Utoqqaat pillugit oqaaseqartartup innarlutilinnut isumasioqatigisitsoqarmat september 2025 peqataanera, sammisara-lugu utoqqaat innarluuteqarnerlu.

Utoqqaat pillugit oqaaseqartartoq / Ældretalsmanden

Oqarasuaat / Telefon: +299 54 47 07 • E-mail: utoqqaat@nanoq.gl

Josefip aqputaa B-749 • 3921 Narsaq, Kalaallit Nunaat, Grønland • www.utoqqaat.gl

